

naš tednik

LETO XXXIII. — Številka 42 15. oktobra 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
 Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
 Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v TEDNIKU

Oktobrski Tabor na Radišah
stran 3

Strelci z Obirskega
stran 4

SAK premagal Breže
stran 8

Letošnji Oktobrski Tabor, peti po vrsti, je bil v Kulturnem domu na Radišah. Opozoril je na politične učinke tristranskega pakta, ki s stalnim odlaganjem in neizpolnjevanjem določil državne pogodbe pomeni že nekakšno prtajeno „dokončno“ rešitev slovenskega vprašanja. Obširno poročamo na 3. strani.

Slovencev ne bo prisilil v sosvet nihče!

V ponedeljek, 12. oktobra, je koroška socialistična stranka priredila v Plajberku pri Beljaku/Bad Bleiberg tiskovno konferenco svojega deželnozborskega kluba. Zastopniki stranke so odgovarjali na različna vprašanja novinarjev. Po stari koroški navadi tudi vprašanje slovenske narodne skupnosti ni bilo izvzeto. Posebno najvišji deželni socialist, deželni glavar Wagner je krepko in močno „udrl“ po Slovencih. Dejal je, da niso stranke, ampak Slovenci zapravili možnosti. Te možnosti, pobilže jih ni definirali, so se menda pokazale in ponudile prav pri zadnjih dveh razgovorih med zastopniki obeh slovenskih osrednjih organizacij in pa med tremi strankami. Za nameček pa je deželni glavar še rekel, da ljudje hočejo živeti v miru. To zelo ljubi po namenu, koroškim Slovencev odbile, če ne gredo v sosvete. O sosvetih pa že vrabci čivkajo, da niso nič drugega, kot prazna malha in pa nadaljnji argument za izgovor: češ saj se pogovarjamo, saj se zmarivamo. Druga sosveti ne nudijo. Koroški Slovenci smo se doslej uspešno zoperstavili vsaki prisili, da bi šli v sosvete. Sosveti so menda v obeh vseh treh strank edino zdravilo za vsa vprašanja, ki so povezana s slovensko narodno skupnostjo. Ker pa na Koroškem ni samo slovensko vprašanje, da ne govorimo o vprašanju — problematiki treh strank — bi kazalo, tudi za vsa druga vprašanja političnega, gospodarskega in socialnega značaja inštalirati sosvete.

Ker koroški Slovenci nočemo v sosvete, in tako preprečujemo tristranske namene — bili bi štafaza in poceni argumentacija treh strank, se enkrat ta, potem drugi in pa še tretji zaletavajo v koroške Slovence. Danes ponujajo denar — menda je toliko milijonov pripravljenih na Dunaju, ampak „na žalost“ koroški Slovenci nočejo tega denarja, ker ne gredo v sosvete (po domače povedano: kupiti nas hočejo), na drugi strani pa zlivajo ves svoj srd in svojo onemoglo jezo na nas, ker ne gremo v sosvete. Tak primer srda je Wagnerjeva izjava v Plajberku pri Beljaku.

Pa ne samo deželni glavar, tudi predsednika ostalih dveh, v dežel-

nem zboru zastopanih strank, vedno gonita ta tristranski pakt. Včasih se skoraj ni mogoče znebiti občutka, da je to izgovarjanje na pakt in sosvete podobno tibetanskim mlinčkom. Kot znano, Tibetanci postavijo na prostem mlinčke, ki jih goni veter. Ti mlinčki potem molijo, žebrajo, ker pač ljudje nimajo vedno za to časa. Če je molitev uslišana ali ne, ne vemo. Predsednik ljudske stranke je v svojem članku za 10. oktober zapisal v Volkszeitung: „Da bi se ustvarila solidna baza pogovorov s slovensko narodno skupnostjo, je potreben vstop zastopnikov Slovencev v sosvete, ki so po zakonu predvideni.“ To so na prvi pogled lepe besede. Očitno pa zastopnik deželnega glavarja in šef ljudske stranke Knafl prav tako pozablja, da je pred zakonom o narodnih skupnostih še zmeraj člen 7 avstrijske državne pogodbe, ki ni izpolnjen in da v določilih sedmega člena ni govora o sosvetih, še manj pa o kakršnikoli številčni pogojnosti za izpolnitev pravic. Sedmi člen velja za ves prostor, kjer živimo Slovenci avtohtono in celotno, to je od Zile pa do Podjune, dočim zakon o narodnih skupnostih deli Slovence v različne pravne kategorije.

Ponovno pa dokazuje to izgovarjanje in sklicevanje na pakt in sosvete, da vse tri stranke niso zmožne stopiti iz sence tega dogovora. Ena se sklicuje na drugo, no in kot dokazuje velikovski primer, pa imajo tudi varuhinjo tega pakta: to je FPÖ, ki grozi celo z najhujšo kaznijo, ki je v teh krogih možna, namreč z očitkom „domovinske nezvestobe“. Ko je Knafl prevzel častno pokroviteljstvo za revijo mladinskih zborov KKZ, ga je svobodnjaško glasilo ostro napadlo.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, dr. Matevž Grilc je ovrgeel Wagnerjevo trditev, da smo koroški Slovenci zamudili in zapravili možnosti. V izjavi je dr. Grilc povedal, da so zastopniki strank trdo in togo obsedeli na zahtevi po vstopu v sosvete in prav to je vzrok temu, da so razgovori zastali.

Wagner naj najprej dokaže, kaj njegova stranka pojmuje pod besedo demokracija. Če pomislimo na odločitev velikovškega župana Paulaka, ki je zabranil nastop slovenskih mladinskih zborov v grajski dvorani, potem si more vsakdo napraviti svoje mnenje.

Vsekakor pa je zanimivo, da se je Zdrženje koroških brambovcev že zahvalilo Paulaku za njegov neizprosen „ne“ Krščanski kulturni zvezi.

Koroški Slovenci smo vedno in zmeraj pozdravili pogovore in pa izmenjavo mnenj. Znova in znova smo izjavljali, da ni mogoče reševati slovenskega vprašanja mimo narodne skupnosti, nad glavami koroških Slovencev. Prav tako pa nočemo biti objekt strankarskega barantanja, še manj pa potrebujemo strankarskih jerobov, ki bi odločali o naši usodi. V sodelovanju in iskreni pripravljenosti za pravično odločitev, to mora biti geslo razgovorov, ne pa enostransko izgovarjanje na sosvete in pa tristranski pakt.

Potvarjanje dejstev je imenoval predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Grilc v torek, 13. oktobra, izjave deželnega glavarja Leopolda Wagnerja, ki je v Bad Bleibergu dejal, da so zastopniki koroških Slovencev pri zadnjih razgovorih s predsedniki treh strank zapravili možnosti. Ne zastopniki Slovencev, ampak predsedniki strank so zahtevali brezpogojen vstop v sosvete in s tem pokazali, da so gluhi za upravičene zahteve slovenske narodne skupnosti. To dejstvo je vzrok nazadovanja drugih razgovorov med zastopniki strank in reprezentanti slovenske narodne skupnosti. Edina naloga svetovetov je po tem pojmovanju, da okrepijo nezadovoljivo situacijo slovenske narodne skupnosti na Koroškem in da zakone o narodnih skupnostih potrdijo s pečatom privolitve slovenskih organizacij.

Dokler deželni glavar ni zmožen ali pa noče, da bi v primeru najemne dvorane za otroški koncert v Velikovcu pripomogel demokraciji in pravici do uveljavitve, nima pravice, da dvomi v pripravljenost koroških Slovencev in njihovih organizacij do nadaljnjih pogovorov, je rekel dr. Grilc. Zveza koroških brambovcev se je velikovškemu županu Erihu Paulaku že zahvalila, ker ni dal dvorane na razpolago za mladinski koncert Krščanske kulturne zveze, je dejal dr. Grilc in na koncu omenil, da more biti uspešna manjšinska politika samo v sodelovanju z manjšino. Protimanjšinsko politiko takoj spoznamo kot le takšno, pa čeprav je odeta v lepe besede ali pa opisana s formulacijo, češ Korošci hočejo živeti v „miru“.

Bivši Secretary of State, Henry Kissinger, eden najvidnejših diplomatov preteklega desetletja, je v znani ameriški reviji „Newsweek“ v obliki epiloga orisal Sadatovo osebnost, saj je prav on pred kratkim umorjenega egipčanskega predsednika povsem dobro poznal. Zaradi zanimivosti članka ga tudi NT v izvirnih posreduje svojim bralcem.

„Ko se je Anwar Sadat prikazal na političnem odru, so imele arabske države le malo samozavesti v svojo vojaško moč in vse preveč zaupanja s svojo prepričevalno zmogljivost. Večina izmed njih je politično sledila Sovjetski zvezi, katera jih je vojaško podpirala v nepotrebnih vojnah, pri čemer pa jim ni nudila pomoči, kar se tiče napredka v diplomaciji. V pogajanjih smo slišali zvišene besede, ki so bile popolnoma neustrezne z ozirom na kašen napredek. Arabske države so sicer stremele po miru, vendar ne da bi sploh v pogajanjih uporabljali ta pojem. Zapadne države so večinoma stale ob strani, v poziciji opazovalca, ki dobro ve, da gre končno za lastno

šanja. Velikani razumejo bistvo gotovega problema. Poprečnežem gre za simptome. Velikani spregledajo povezavo med različnimi dogodki. Velikani imajo vpogled v bodočnost, pri čemer ocenjujejo najrazličnejše ovire v perspektivi. Poprečneži vidijo oviro le kot zapreko.

Sadat je bil plemenit človek s strastjo po miru. Predsednik mora imeti vizijo in globino. Predsednik mora pretvoriti svoje občutke v politično vsakdanost. Še tem bolj, če obstajajo kruti problemi. Sadat ni bil ne fantast, ne notranje mehak. Ni bil pacifist. Kajti ni verjel v mir za vsako ceno. Nikoli nisem podvomil, da Egipt ne bi imel junakov, ki bi verjeli v pot Sadata. Zato tudi ne smemo napačno ocenjevati napada na Sadatovo osebo. Vzvišen, zamišljen, pretehtajoč je premišljeval o bodočnosti svoje domovine. Imel je skrivnostno bistrost.

Pravilno je spoznal, da je arabski radikalizem sprožil stabilizacijo med Ameriko in Izraelom. Amerika spričo tega ni imela nobenih alternativ. Emocionalne povezave med

Kissinger o Sadatu

usodo, vendar očitno brez moči, da bi lahko vplivale na to politično dramo.

Sadat je pričel z vojno, ko nihče ni mislil, da jo lahko zmaga in vzpostavil je arabski samougled, s tem, da je sklenil mir, ki ga nihče ni pričakoval. Vzpostavil je dobre odnose z zapadnimi državami, pri čemer se je zavedal dejstva, da je smisel za deljene vrednote bolj vredno upoštevanja, kot kljubovanje s pomočjo pozornosti vzbujajočih stališč.

Ko je umrl, je bil mirovni proces vsakdanja modrost. Egipčansko prijateljstvo z ZDA je vogelni kamen stabilizacije na Bližnjem Vzhodu. S svojim obiskom v Jeruzalemu je vsem dokazal, ki smo obsedeni od potrebe po otipljivih dosežkih, kaj pomeni zvišena plemenitost. V tem procesu je za arabsko stvar dosegel več, kot tisti izmed njegovih sovornikov, katerih posebnost je bila bojovito izrazoslovje.

Sadat je pogumno prenašal samoto, ki je bila neločljivo povezana s svojim trudom, da spelje svet iz nezadovoljivega položaja v stanje napredka. Ko je rešil uganko, je bil usmrčen od zagovornikov duhovnega poprečja, od bojazljivih, ritualom podvrženim posameznikom, katerih bi se bil prav gotovo sramoval, če bi vedel za njihovo brezkontrolno, nepristopno zlobnost duha. Sadat je bil velikan, ki je dokazal, da so težave premostljive. Razlika med velikani in poprečnimi voditelji ni toliko osebni intelekt. Veliko bolj se kaže razlika na vpogledu na težavna vpra-

Ameriko in Izraelom so že vedno obstajale. Priključil se je takrat le še argument o strateški potrebi. V tem okolišju je snoval Sadat svojo politiko, ki jo je bilo treba sprva ocenjevati skeptično, dokler sam ni dokazal, da jo je zmožen uresničiti: snubiti ZDA, vzpostaviti prijateljske odnose do te velesile... V tem sklopu je bil Sadatov obisk v Jeruzalemu leta 1977 prvič plemenito početje in drugič metoda, s katero je Sadat Izraelce psihološko razorožil. Bil je to edinstven dokaz sprave, a hkrati tudi načrt za izolacijo izraelske države. Tu je tudi ključ za razumevanje zelo protislovnega zadržanja Izraela. Izraelci, ki so bili skozi desetletja tarče sovražnih izgrediv lastnih sosedov, so sprejeli Sadatovo politiko sprva z nezaupanjem, kasneje z upanjem, da, celo s poveličanjem. Toda kljub temu je obstajala bojazen, da bi Sadatovo zapeljevanje ZDA končno prepustilo Izraelce svoji lastni usodi. Zato je Izrael po eni strani soglašal s Sadatovo politiko, po drugi strani pa zavlačeval konkretne uspehe — vedno je bil Izrael jetnik svojih lastnih sanj in mor. In vendar poslednje strani še niso zapisane v zgodovinski knjigi, v kateri bi lahko nekoč brali, da so se izraelske želje in more hkrati uresničile.

Sadat je pretvoril naš svet z enim samim dejanjem dobre volje, preobrazil je zgodovino v smislu svojih predstav, s tem, da je napravil, kar nihče ni pričakoval. Mir bo nekoč njegova piramida. Bila je čast, da sem smel biti eden izmed njegovih sopotnikov.“

Hočemo še naprej kmetovati!

Kmetje so napram trgovini, velezadugam in industriji v zapostavljeni poziciji. Interesno zastopstvo kmetov mora biti neodvisno od produkcijskih in trgovskih partnerjev!

Velepodjetniške gospodarsko-tehnične zahteve v velezadugah, mlekarnah, trgovini in industriji pospešujejo koncentracijski proces ne le v blagovnih in denarnih tokovih, ampak tudi v kmetijstvu. Zaradi svojih produkcijskih zahtev in poslovnih pogojev dajejo prednost veleobratom in škodujejo s tem malim, srednjim in gorskim kmetijem.

Nadalje močno vplivajo na državno agrarno politiko in interesno zastopstvo kmetov v smislu svojih gospodarskih zahtev.

Strokovno znanje kmeta se izraža tradicionalno v kvaliteti njegovih pridelkov, ki služijo njemu in potrošnikom kot prehrana. Čim bolj postaja kmet zgolj producent surovih pridelkov za predelovalno industrijo, tem bolj se mu njegovi produkti odtujujejo. Tem manj more nositi odgovornost za končni produkt. Boj za kvaliteto kmečkih pridelkov služi torej kmečkemu samozavedanju kakor tudi interesom potrošnikov.

Zahtevamo ohranitev naših kmečkih delovnih mest!

V poljedelstvu se je uničilo v zadnjih desetletjih na stotisoče delovnih mest. Ker hočemo še naprej ostati kmetje, je skrajni čas, da z vso odločnostjo branimo delovna mesta v kmetijstvu.

Istočasno izrekamo solidarnost vsem ostalim poklicnim skupinam v boju za ohranitev njihovih delovnih mest.

Koroška Kmetijska zbornica zastopa danes interese velezadug, mlekarn, trgovine, industrije in strank v taki meri, da od tega za-

stopstva profitirajo pretežno vele-kmetje in industrijsko-agrarni obrati. Brez dvoma gre to na račun kmetov.

Kmetu se v vedno večji meri jemlje šansa, da z lastno ob-

predelavo svojih pridelkov tudi nekaj zasluži. In to se dogaja v Avstriji kljub temu, da je večina predelave in obdelave za prodajo v rokah zadrug, ki bi morale po svojem združenem namenu delovati v interesu kmetov. Koncentracija v pre- in obdelavi živili jači naravno pozicijo velezadug, industrije in trgovin proti možnim ponudnikom kmetov in proti množini povpraševalcev-konzumentov.

Kmetijska zbornica se mora zoperstaviti interesom velezadug, mlekarn, trgovine, industrije in strank, ki ogrožajo kmete. Izviti se mora iz njihovega vpliva in odvisnosti.

Zahtevamo:

- K obstoječim trem težavnim conam naj se uvedeta za gorske kmete v ekstremnih legah še težavni cona IV in V: cona IV za obdelovanje z roko, cona V za obdelovanje z roko in zastopljeno infrastrukturo okolišča. Gorskim kmetom cona IV in V naj se s subvencijami 100%-no krijejo stroški za iz-

graditev dovoznih poti in telefona.

- Razvijejo in podpirajo naj se tehnologije, ki so prikrojene neugodnim legam in gorskemu svetu ter obenem ekonomične.
- Razvijejo naj se oblike gospodarjenja, ki povzročajo manj obolenj in nezgod.
- Državna kontrola naj v sodelovanju z zavodom za zavarovanje proti nezgodam poseže povsod tja, kjer že konstrukcija poljedelskih strojev ogroža

zdravje (hrup, vibracija, vročina, prah itd.) in dopusti le take proizvode, ki jamčijo za največjo varnost. Kontrole države pa naj se ne osredotočijo le na nevarnost nezgod, temveč naj vsebujejo tudi možnosti dolgoročne ogroženosti (npr. obolenja zaradi vibracije strojeva). Zato se naj iz javnih sredstev, oz. z ugodnimi krediti dopusti le nakup takih strojev, ki odgovarjajo zahtevam po varnosti.

- V vseh področjih Koroške, kjer predstavljajo mleko glavni dohodek kmeta in spremembe strukture niso možne, se mora razveljaviti obstoječe kontingentiranje mleka.
- Takoj naj se ukine preverjanje kvalitete mleka z dvomljivo reduktase-probo.
- Tehnologija za hlajenje mleka mora iti na račun mlekarn, ki so navsezadnje zaradi centralizacije odgovorne tudi za vzdrževanje surovega stanja mleka.

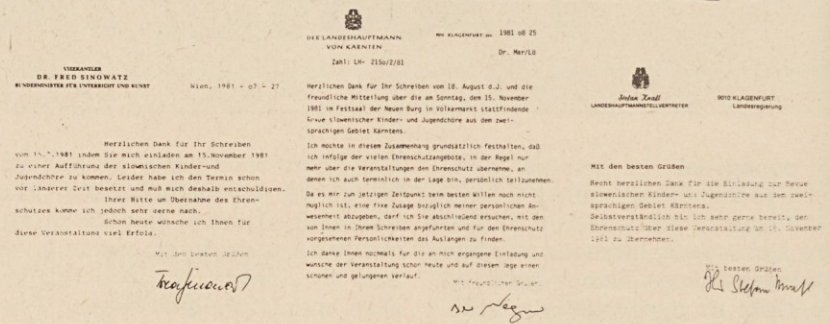

Der Christliche Kulturverband der Kärntner Slowenen hat für seine Veranstaltungen in der Europagemeinde Völkermarkt-Velikovec weiterhin AUFTRITTSVERBOT. Durch Entscheidung des Bürgermeisters Dir. Erich Paulak vom 28. September 1981 dürfen slowenische Kinder- und Schülerchöre im Völkermarkter Festsaal nicht auftreten.

...daß derartige Veranstaltungen zu Unruhen in der Bevölkerung führen könnten...

Der Bürgermeister:

Warum ist nicht Fred Sinowatz Landeshauptmann von Kärnten und Stefan Knafel Bürgermeister von Völkermarkt?

Narodni svet koroških Slovencev je ob škandalozni odločitvi velikovškega župana Paulaka, ki je zabranil vstop mladinskih zborov v velikovško dvorano, izdal lepak, ki bo javnosti obvestil o diskriminaciji slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Vpogled v seznam volilnih upravičencev je možen še do nedelje, 19. oktobra 1981, pri občinskem uradu. (Kdaj in kako dolgo je občinski urad odprt v soboto in nedeljo, je razvidno iz posebnega razglašena posameznih občin.)

Do tega dne lahko vložite ugovor zoper seznam volilnih upravičencev, če v njem niste vpisani kot volilni upravičenec, oz. če je kdo drug vpisan, pa po Vašem mnenju nima volilne pravice. Ugovor je treba vložiti (ustno ali pismeno) pred iztekom roka za vpogled v seznam volilnih upravičencev (nedelja, 19. oktober 1981).

Kdo ima volilno pravico?

Pri volitvah v Kmetijsko zbornico, 15. novembra 1981, imajo volilno pravico sledeče fizične osebe ne glede na državljanstvo, ki so dopolnile pred 1. januarjem 1981 svoje 19. življenjsko leto in niso izključene od volilne pravice za volitve v koroški deželni zbor:

- lastniki in lastnice kmetij (tudi gozdnih obratov) na Koroškem, če je velikost vsaj en hektar;
- lastniki in lastnice posameznih kmetijskih in gozdnih zemljišč na Koroškem, če so velika vsaj en hektar in lastniki, oz. lastnice z njimi gospodarijo na lasten račun;
- zakupniki in užitarji kmetij in gozdnih obratov ter posameznih kmetijskih in gozdnih zemljišč, če gospodarijo na lasten račun.

(Užitarji v smislu te določbe so osebe, ki imajo pravico do donosa kmetije, oz. posameznih kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki so v lasti nekoga drugega);

- osebe, ki na Koroškem glavno poklicno opravljajo samostojno dejavnost v kmetijstvu ali v gozdarstvu, ne da bi jih mogli prištevati kmetom, lastnikom posameznih zemljišč, zakupnikom in užitarjem v smislu pod a) do c) navedenih določil, kot so npr. samostojni čebelarji, perutinarji, mlekarji i. dr.;

- zakonske žene lastnikov kmetij in gozdnih obratov v smislu točke a); zakonski možje lastnic kmetij in gozdnih obratov v smislu točke a);
- vodilni nameščenci, ki samostojno upravljajo kmetijski ali gozdni obrat na Koroškem in zastopajo lastnika na zunaj.

Za volilno pravico pravnih oseb (npr. zadrug) veljajo smiselno določila glede volilne pravice zgoraj navedenih fizičnih oseb.

TEDNIKOV KOMENTAR

Nekaj oktobrskih paberkov

JOŽE WAKOUNIG

TEDNIKOV KOMENTAR

Zares čudne jesenske cvetlice so pognale te dni okoli letošnjega 10. oktobra. Eno bo treba poimenovati po velikovškem županu Paulaku, ki so mu izrekli koroški poklicni domovinarji zahvalo, da Slovencev ni spustil v velikovško grajsko dvorano. Nasploh se lahko ugotovi, da so nekateri krogi praznovali letošnji 10. oktober celo bolj intenzivno kakor lani. Tudi izjave govornikov, od heimatdienstovskega Feldnerja pa do deželnega Wagnerja, so bile vsebinsko tako nabite z neizprosnostjo in samopašnostjo, da se le še stežka prilagajajo ljudem, ki trdijo, da zagovarjajo in predstavljajo demokracijo.

Marsičesa smo vajeni od de-

želnega glavarja Leopolda Wagnerja, tudi tega, da mu včasih, bi pač radi rekli, zmanjka pogleda na tisto, kar je še primerno in kar ne več — npr. Hitlerjunge pred deželnozborskimi volitvami 1975; nekateri pa tudi pravijo, da to ni samo Wagnerjev način, ampak da mu je to včasih silno potrebno. Tako se je ravno za 10. oktober postavil z nekaterimi krepkimi izjavami tako v ospredje, da morajo biti vsi drugi za njim. Njegova izjava na celovškem pokopališču duhinja že precej po totalitarnosti; kdor pove resnico o položaju na Koroškem — seveda je Wagner obrnil to drugače —, ta blati Koroško. Izjava ni daleč stran od znanih izjav raznih vzhodnoevropskih mogotcev — da

ostanemo v naši stari Evropi —, ki tudi obrnejo vsako kritično izjavo v protidržavno. Tudi nekritično samopoveličevanje — tako približno: mi smo celo več kakor mi, nad nami pa ničesar ni — je na sum podobno samopoveličevanjem tistih, ki so menda ustvarili vse najbolje. Wagnerjevi žolčni napadi proti Narodnemu svetu koroških Slovencev v taki zvezi gotovo niso nič novega; tudi to ni več nič novega, da se je v to kampanjo vpregel — tako se imenuje — „slovenski oddelek“ koroškega radia. Človeku se v takih okolnostih kar vsiljuje pogovor o kruhu in pesmi. Očiten pa je tudi odgovor na morebitno vprašanje, po kakšnih merilih dajejo tam prednost novicam.

V takih razmerah se tudi ni dosti čuditi načinu poročanja o letošnjem Oktobrskem taboru na radiškem kulturnem domu. Gotovo na Radišah ni bilo vse tako, kakor bi si bil to človek želel. Pa najsi se to tiče spore, nastopajočih, obiska, pa tudi vremena, ki res ni bilo najboljši. Pa vendar, bil je to že peti tabor, ideja je dobra in za zamisel je treba delati naprej. Tudi ob upravičenih kritikah

obiskovalcev, da je spored obrnjen preveč enostransko, levičarsko. Sicer letos ni bilo tako hudo kakor lani, ko so se skoraj steple za pozornost obiskovalcev — in s tem močno motile spored in odbile kar dosti obiskovalcev, tako nemških kakor slovenskih — skoraj vse marksistične deviacije od Moskve pa do Honoluluja. Svetoval bi Katoliški mladini, tako slovenski kakor nemški, pa Koroški dijaški zvezi, pa še so organizacije, ki niso „levičarske“, pa so naklonjene Slovincem, naj se vprežejo v taborsko gibanje, naj sodelujejo, sooblikujejo spored, enakopravno, ne kot zloglasni in znani Leninovi „koristni idioti“. Sploh bi rekel, je velika sokrivda kratkovidnega meščanskega tiska in tudi radia, da je najprej solidarnostno, zdaj pa taborsko gibanje zadržalo tak enostranski prizvok. Kdor namreč na Koroškem da količkaj nase, skoraj vsak, sploh pa občila, stoji v teh dneh na oni strani. In le malo je tistih, ki iz kakršnih koli vzrokov — tu ni prostor, da bi o njih razglabljali — pridejo na našo stran, k nam Slovincem; gotovo pa je veliko več takih, ki si ne upajo. Tiste bo treba pridobiti.

Oktobrski Tabor — opozoriti na pritajeno „dokončno rešitev“ slovenskega vprašanja!

Vsakoletni „oktobrski“ ramuš na Koroškem je mimo. Letošnji se je odlikoval s posebno intenzivnim obsojanjem Slovencev in valjenjem vse krivde nanje. Naj omenimo samo besede vseh „domovinskih (požarnih)“ brambovc, besedičenje Wagnerja, „njet“ Paulaka in pa nenazadnje tudi Bogataja, ki je pač „moral“ pritakniti svoj pisker — pa če je treba ali ne — da je dobil vsaj malo „koroškega medu“.

in podlage, ki bodo služili v šolskem pouku. Učitelji so ponovno potožili, da dosti skupnosti ni med njimi. Da bi to v bodoče popravili, bodo skupno obdelali posamezne točke predlaganih ukrepov.

Učitelji so bili zelo presenečeni in zadovoljni nad dobrim potekom srečanja.

Popoldanski program je načela skupina Emil & Co iz Celovca. „Zagrela“ je publiko in dvignila vzdušje. Moški zbor doma-

je minilo od sklepa zakona o narodnih skupnosti, ampak še vedno nismo prišli niti za korak naprej. To dejstvo je nevzdržljivo za narodno skupnost in zato bomo morali informirati o našem položaju najširšo javnost. Oktobrski Tabor naj je začetek te informacije.

Dr. Franci Zwitter, predsednik ZSO pa je rekel, da je za Slovence meja med sosednjima državama stvarnost brez kakršnokoli irednetističnih nagibov, ker se ne borimo proti mejam, ki so bile med sosednjima državama določene! „Borimo pa se proti mejam, ki jih mračnjaške in nacistične sile vedno znova postavljajo med oba naroda v deželi: ko nas ločijo v Nemce in Slovence, v kristjane in komuniste, v NSKS-ovce in Titoiste, v partizane in nepartizane, v pridne in nevarne, v Slovence, ki imajo pravico do določenega člena 7 državne pogodbe in take, ki jih nimajo: v vse mogoče kategorije nas delijo — le enega nam nočejo priznati: da smo ljudje, ki imamo na svoji avtonomni zemlji pravico do osnovnih človekovih pravic“. Doslej da smo Slovenci strpno in potrpežljivo čakali na sadove pogovorov, da pa je za vsem le stal en namen: Slovence spraviti v sosvete, kjer bi potem bili stafaža za pogovore. Velikovski primer je omenil kot tistega, ki nikakor ne služi miru in sožitju.

Učitelji so se srečali že dopoldan.

Slovenci in pa nemškogovoreči prijatelji smo, kot že zadnja leta, šli drugo pot — pot sprave, pot informacije in pa pot prijateljstva. Sobotni peti Oktobrski Tabor je ponoven dokaz, da ideja, zgrajena na odkritosrčnosti in prijateljstvu med narodi, raste in se razvija, da pa je tudi najhujši napadi ne strejo.

Organizatorji letošnjega Tabora so prireditev na eni strani pripravili od vsega začetka v manjšem okviru, na drugi strani pa so jo razdelili na dve programski področji.

Dopoldan so učitelji iz slovenskega in nemškega jezikovnega predela Koroške ob sodelovanju asistentov in učiteljev celovške univerze in zastopnikov slovenskih političnih in znanstvenih ustanov predelali

čega pevskega društva SPD „Radiše“, ki ga vodi Stanko Wrolich, je navzočim zapel dobrodošlico. Nato sta predsednika obeh slovenskih osrednjih organizacij pozdravila vse navzoče in spregovorila o koroškem položaju.

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, dr. Grilc je posebej pozdravil dopoldansko zborovanje učiteljev in dejal, da sta dve točki važni: predšolska in šolska vzgoja ter razkrojenje narodni skupnosti sovražnega tristrankarskega pakta. Glede predšolske vzgoje je dr. Grilc dejal, da zahtevamo koroški Slovenci dvojezične otroške vrtce, na šolskem področju pa obvezen pouk slovenščine, kajti samo tako bo mogoče ustvariti in okrepiti medsebojno spoznavanje in razumevanje ter mirno sožitje obeh narodov.

O tristrankarskem paktu je dejal dr. Grilc, da zakon o narodnih skupnosti vedno bolj in bolj kaže svoje pravo sovražno obličje do narodnih skupnosti. Ponovno je dokazal velikovski primer, da je najmanjši skupni imenovalec FPÖ-KHD hkrati odločilni dejavnik tega tristrankarskega pakta.

Nato je dr. Grilc izrazil svoje prepričanje, da razkrojitev in krhanje tristrankarskega pakta služi narodni skupnosti in mirnemu ter poštenemu sožitju in bo zato potrebna motivacija narodne skupnosti in nemškogovorečih prijateljev na Koroškem in Avstriji. Ker so manjšini sovražni krogi v deželi vse dosegli, govorijo o miru na Koroškem. Ta mir pa je dosežen samo na račun slovenske narodne skupnosti. Ker so se meddržavni odnosi med Avstrijo in Jugoslavijo zboljšali, smo koroški Slovenci s predložitvijo Operacijskega koledarja upali, da bo mogoče doseči konkretne uspehe. A bili smo hudo razočarani, ker prav tristrankarski pakt zavira vsakršen premik na boljše. Pet let

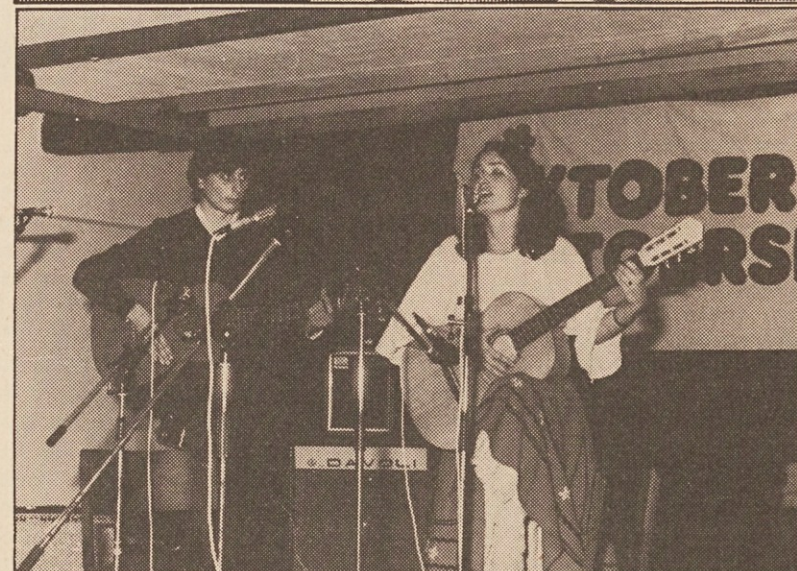

Maja Haderlap bere.

Programski sestav Oktobrskega Tabora je bil zelo pester: Godele Decken in Roman Verdel sta v duetu zapela in zaigrala dve slovenski, grško in italijansko. Maja Haderlap je pred poslušalci nanizala nekaj svojih pesmi, ki so tu melanholične in žalostne, tam pa upanja polne. Robert Schindel, ki je dosedaj sodeloval na vsakem Taboru, je par dni poprej odpovedal. Nastopila pa sta „Firlefanz in Dilettanz“, dva Celovčana, ki sta vzela na piko hajmatdinstovo kričanje in njegov list. Vsebinska je bila krepka, pač po potrebi.

Medtem, ko se je glavni program odvijal v prepolni dvorani, so si navzoči pripravili deloma svoje programe. Za nekaj razvedrila, pa tudi za informacije so poskrbeli organizatorji Tabora v sodelovanju z različnimi ustanovami. Tako so bile postavljene bogato obložene knjižne police, razvili so se različni diskusijski krožki v klubskem prostoru, kjer so se ljudje okrepčali, pa včasih niti prostora nisi dobil.

(Dalje na 5. strani)

Slike od zgoraj navzdol:

Škocijanski občinski odbornik Franc Picej, predsednik SPD „Radiše“ Ludvik Ogris, predsednik ZSO dr. Franci Zwitter, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, moški zbor SPD „Radiše“, knjižne police so vabile, Godele Decken in Roman Verdel in skupina Andrea Maffei iz Bozna.

Dr. Robert Saxer in Peter Wieser.

izkušnje s oktobrskimi praznovanji, posledicami za učenca in dijaka in skupno so iskali poti in možnosti za boljše informiranje učiteljev in učencev. Zato predlagajo, da bi pripravili vire

PRIREDITVE

PLESNI TEČAJ

Prireditelj: KZZSM in SPD „Zarja“ v Železni Kapli
Pričetek: v soboto, 17. 10. 1981, ob 20. uri

Kraj: gimnastična dvorana v glavni šoli v Železni Kapli
Vodja tečaja: Gregej Kištof
Program: standardni, latinsko-ameriški in disco-plesi

Plesni tečaj bo potekal v tedenskih presledkih in sicer petnajstkrat po dve uri.
Prijava sprejema: ga. Helga Dobaj v Posojilnici Železna Kapla.

Športno društvo Pliberk vabi na
USTANOVNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 18. 10. 1981, v kletni dvorani Posojilnice Pliberk.
Za številno udeležbo prosijo propONENTI.

SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah vabi na
OBČNI ZBOR

ki bo v petek, 16. 10. 1981, ob 19. uri pri Pušniku v Ločah.
Po občnem zboru sledi družaben večer s 50-članskim moškim pevskim zborom gradbenega cestnega podjetja Slovenije ter ansambel „Veseli planšarji“.

SLAVNOSTNA PRIREDITEV OB 10-LETNICI OBSTOJA DRUŽBE AVSTRIJA — NEMŠKO DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

Kraj: Delavska zbornica v Celovcu
Čas: sobota, 17. 10. 1981, ob 20. uri
Nastopajo:
„Judahej“: srbska folklor
Kurt Nolze: interpret šansonov
Horst Kussicke in Manfred Wolf: s kitaro in balalajko
Miss Jocker: kot artistinja
Lothar Löhr: kot žongler

III. SREČANJE ZVEZE SLOVENSKE MLADINE V ŽELEZNI KAPLI

Kraj: hotel Obir — Železna Kapla
Čas: sobota, 17. 10. 1981, s pričetkom ob 10. uri
Program: dopoldne prihod udeležencev; ogled kraja; po kosilu delovno srečanje; nastop folklorne skupine SPD „Zarja“; po večerji kulturno-zabavni večer, ki ga bodo oblikovali znani avtorji iz Slovenije in Koroške, ter skupina „JADAGANI“.

Zveza koroških partizanov vabi na slovesnost ob zaključku mladinske delovne akcije

„UREDITEV PERŠMANOVE DOMAČIJE“

v muzej Narodno osvobodilne borbe in dom mladine, ki bo v nedeljo, 18. 10. 1981, s pričetkom ob 13. uri pri Peršmanu v Lepeni/Železna Kapla.

Kabarett „MACHEN SIE SICH FREI“

Prireditelj: Mohorjeva založba (v okviru „tedna knjige“)
Kraj: Slavnostna dvorana trgovske zbornice, Celovec, Bahnhofstraße 40-42
Čas: nedelja, 25. 10. 1981, ob 20. uri
Gostuje „MotzArt“ iz Salzburga

Krščanska kulturna zveza v Celovcu vabi na

SREČANJE MLADINSKIH ZBOROV

v nedeljo, 15. novembra 1981, ob 14.30 uri, v Mestni hiši v Borovljah.
Pokroviteljstvo: Zvezni minister za pouk in umetnost vicekancler dr. Fred Sinowatz, namestnik deželne glavarja Stefan Knafel, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in župan mestne občine Borovlje Anton Woschitz.

Nastopajo otroški in mladinski zbori ter instrumentalne in folklorne skupine iz sledečih krajev: Žvabeka, Nonče vasi, Libuč, Šmihela pri Pliberku, Globasnica, Št. Lipša, Žitare vasi, Dobrle vasi, Škocijana, Št. Vida v Podjuni, Galicije, Celovca, Radiš, Šmarjete v Rožu, Sel, Slovenjga Plajberka, Borovelj, Sveč, Bilčovsa, Št. Ilja, Št. Jakoba v Rožu, Rožeka, Loč, Brnce, Bistrice na Zilji in Ukev v Kanalski dolini.

RAZSTAVA DRAGO DRUŠKOVIČ

Kraj: Velika galerija doma umetnikov v Celovcu (Künstlerhaus)
Čas: od 20. do 31. oktobra 1981
Odprtje: 20. 10. 1981, ob 19. uri.

Strelci z Obirskega

Na Obirskem imamo korajžno skupino strelcev, ki se brigajo, da olepšajo domače praznike, cerkvene slovesnosti na Obirskem in na podružnicah v Kortah in pri Sv. Lenartu. Že v zgodnjem jutru vabi njihov top z navdušenim gromom farane k slavnostnem bogoslužju, k pranganju in sv. maši na žegnanjske nedelje.

Lepa so žeganja pri nas, saj imamo dobre cerkvene pevce in navdušene strelce, da zveni in grmi med hribi in lesovi, udarja v skalovje in mehča srca in jih dviga v višine. Posebno za Veliko noč se sprostijo glasovi, grla pevcev in grom strelcev, da zadoni aleluja, Gospod je vstal...! Tedaj pokajo skale in se tresejo vrhovi gora že v zgodnjem jutru.

Skupina strelcev je pri svojem delu vzgledno vztrajna. Ko se skupina postara, se zopet pomladi z vstopom mladih korenjakov. Gorjanc je vztrajen in zvest.

Zato se ta ljudska šega na Obirskem ohranja iz enega stoletja v drugo. In ljudstvo to porajta. Saj gromke budnice strelcev niso grmenje topov na fronti, niso grom sovraštva, marveč budnice ljubez-

ni, bratstva po veri, slivospev Stvarniku.

Ja možje in fantje strelci, Obirčani vas imamo radi. Menimo, da vas porajta predvsem naš dušni pastir g. Holmar, saj mu s svojo budnico privabite ovce na zeleni travnik farne in podružne cerkve. Vse v čast božjo... Strelci, dobro ste se zmenili, da zberete prišparani drobiž v znesek za Sienčnikov avto, s katerim vas je Bistričnikov Stani peljal na izlet. Tako ste si ogledali naš Dunaj, ki je žarel v morju lučic. Joj, kako bi se čudila vsemu temu ena ali druga stara teta, če bi se vozila z vami: „Oj, kako je svet velik, čudovito!“ No, poleg ogledov čudovitega sveta so strelci obiskali grede tudi privlačne lokale s pijačo in jedačo. Pogostil jih je tudi Jozijeve prijatelj s svojo družabno skupino.

Prav in dobro je, pogledati v širši svet. S tem se širi tudi duhovno obzorje človeka, ki mu je za življenje določena glavna skrb — delo. V tem spoznanju pa naši strelci mislijo drugo leto zleteti na obalo, kjer šume morski valovi.

Že zdaj vam želimo, z zahvalo za vaše budnice, mnogo lepote pod južnim soncem. H. A.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Melviče

Veselo so v soboto, 26. septembra, zapeli zvonovi in vabili vernike v cerkev in pred župnišče, kjer so že čakali birmanci in njih botri, da pozdravijo prevzišenega škofa. Iz Kotmare vasi je prišel župnik Mihor s svojo sestro Linijo, da je vodil petje. Birmanci, dva fanta in tri dekleta so v primernih deklamacijah pozdravili naslednika apostolov, v imenu farnega sveta ključar Anton Novak iz Melvič; šolski ravnatelj Rudolf Zimmermann, iz Brda in novoizvoljeni župan — deželni poslanec Max Rauscher, iz Šmohorja. Domači dušni pastir pa je v obeh deželnih jezikih izrazil dobrodošlico nadpastirju.

V praznično okrašeni cerkvi je sledila škofova sveta maša, med katero so ubrano prepevali cerkveni pevci ob spretni spremljavi gdč. Linije Mihor na orglah. Z molitvijo smo se spomnili tudi vseh naših rajnih.

Prišel je višek za birmance, ko so jim škof podelili zakrament svete birme z maziljenjem s krizmo in z besedami: SPREJMI POTRDIITEV — DAR SVETEGA DUHA. S hvaležnim srcem smo po škofovem blagoslovu zapeli: Hvala večnemu Bogu.

Od zadnje vizitacije je bila podružnica v Pazirjah zunaj obnovljena in pokopališče novo urejeno. V Melvičah so dobili moderno mrtvašnico in letos elektrificirali zvone. Najbolj razveseljivo pa je bilo za nadpastirja, ko je dušni pastir mogel poročati, da je gdč. Hana

Gotthardt, pd. Mežnarjeva iz Dul, postala misijonska sestra.

Svojo vizitacijo so škof s kanclerjem msgr. Krištofom in dekanom Walcherjem zaključili z ogledom treh podružnic v Dulah, v Ocrah in v Pazirjah.

Banja vas

V Banji vasi, od gneče vasi odmaknjena, stoji Lutejeva hiša. Tam je hišica, hišica iz lesa, tam prebiva slavljena Uršula Augustin. Prihodnje nedeljo je obhajala zvesta faranka in narodnjakinja svoj 70-letni življenjski jubilej. Rodila se je pri Sv. Jakobu v fari Koprivna. Življenjska usoda jo je vodila preko gora in dolin, vmes solze in veselje, v šentlipško faro, kjer je leta 1932 sklenila življenjsko zvezo s Tomijem Petkom, pd. Putan, v Rutah. Pod vznožju Putanove kmetije sta si zgradila lasten dom. Po prezgodnji smrti moža je več let samovala kot vdova, leta 1968 pa se je poročila z Ludvikom Augusti-

Suchen für Büro in Wien Büro-kraft mit slowenisch- und deutsch-schreibkenntnissen. Bezahlung nach Vereinbarung, günstige Dienstzeit. An die Redaktion unter Chiffre „6315“.

Iščemo za pisarno na Dunaju pisarniško moč z znanjem slovenske in strojepisja. Plača po dogovoru, ugoden službeni čas. Na uredništvo pod šifro „6315“.

nom, ki pa so ga lani ob velikem spremstvu pogrebcev in duhovščine položili na farnem pokopališču k zemeljskemu počitku. Pokojni Lutej je nad 60 let pel v čast Bogu in narodu. Za to neumorno delo ga je odlikoval škof dr. Jožef Köstner.

Lutej in Urši sta vedno, kadar ni bilo velikega „nota“, prebirala slovenske časopise in knjige. Iskrena hvala za zvestobo.

Pevci SPD „Trta“ slavljenci čestitajo in ji kličejo še na mnoga leta. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT!

Rožek

Prej kot lansko leto so začeli delovati kulturniki društva „Peter Markovič“ letos, ker imajo še velike načrte. Za prvo prireditev letošnje kulturne sezone so povabili skupino „lutke mladje“ Koroške dijaške zveze in vižarja Nanteja Woschitz, pd. Pestrca iz Šmarjete v Rožu. Prireditelj bi morala dati vsakemu obiskovalcu nekaj, pokazalo pa se je, da je bila ta zamisel nesrečna. Medtem ko so navzoči odrasli z veseljem in zanimanjem sledili dogajanju na lutkovnem odru, se številni navzoči otroci niso mogli zadržati v nastop vižarja. Tako se je vse, kar se je lepo začelo, končalo bolj v neredu. Lutkarji KDZ so prikazali iz igro, s katero bodo letos gostovali po vseh krajih dvojezične Koroške („Lutke strička Jurja“), pod vodstvom Pavla Zablaticke iz Bilčovsa še dan pred premiero, kaj so se v zelo kratkem času naučili. Ugajal je predvsem zelo ljubeznivi prizor s kužkom Richardom, pa tudi Rdeče kapice se otroci niso mogli nagledati.

Vižar Pestrca je hipoma osvojil srca ljubiteljev domače glasbe in besede, saj je s štirimi instrumenti in z nabrušenim jezikom znal nadomestiti v možganih svojih poslušalcev skrbi s spomini na pretekla dni in dogodivščine.

Kostanje

„S samopomočjo bomo skušali ohraniti vse to, kar smo dosegli; lastna društvena dvorana pa nam bo v veliko pomoči.“ Tako je orisal predsednik Slovenskega prosvetnega društva „Drabosnjak“, Janez Lesjak, smernice za bodoče kulturno delo ob navzočnosti odbornikov in društvenikov, ki so se pred kratkim zbrali na rednem občnem zboru. Iz obširnega poročila tajnice Monike Zeichen, pa je povsem izstopala uprizoritev „Igra od zglabljanja sina“, katero so kostanjški igralci predstavili slovenski publikii med Zilo in Mariborom. S pasijonom, ki ga hočejo prizadevni društveniki postaviti na oder prihodnje leto, bodo oživili staro in dragoceeno — skoraj že pozabljeno — „ljudsko“ igro.

Z odkupom nekdanjega hleva in ustrezno adaptacijo za kulturne namene, bo SPD „Drabosnjak“ končno pod lastno streho.

Kulturno-politično prizadevnost društvenikov je posebno podčrtal podpredsednik Herman Mačnik, EL-mandatar v občinski hiši v Vrbi, ki se je zahvalil za konstruktivno sodelovanje kulturnikov z občinsko frakcijo EL Vrba. Po volitvah novega odbora — ki pa se skoraj ne razlikuje od starega (kar priča za brezhibno delovanje društvenega vodstva) je občni zbor soglasno

podprl protestno pismo velikovškemu županu v zvezi s škandalozno zavrnitvijo prošnje Krščanske kulturne zveze. Med drugim SPD „Drabosnjak“ v svojem pismu opozarja na dejstvo, da ima društvo neoviran dostop do občinske slavnostne dvorane v Vrbi.

Ob koncu občnega zbora je zastopnik Krščanske kulturne zveze Herbert Seher spregovoril še besede pohvale ter zagotovil vsostransko moralno in strokovno pomoč kulturnim idealistom iz Kostanj.

Celovec

V okviru svojega delovanja je celovški Literaturcaffè, ki ga vodi znani pesnik Del Vedernjak, priredil v sredo, 7. oktobra zvečer „(Ne)pravi večer v oktobru z (ne)primer- nim pesnikom“. Prvotno bi ta „nepravi“ večer moral biti v kavarni Perstinger na Trgu Sv. Duha. Častniki kavarne pa so se izgovarjali na svoje goste, ki bi jih očitno slovenska beseda in pesem motila. Zato je organizator kratkoročno presedelal v „Lendhafen“-kavarno.

Nastopil je pesnik Valentin Polanšek in Obirski ženski oktet.

Polanšek je bral svoje pesmi, med katerimi je bilo kar precej novih stvaritev. Bral je v nemščini. Ženske so zapele znane viže, ki jih je mnogo napisal in uglasbil Valentin Polanšek.

Prostori v Lendhafen-kavarni so bili polni. Zbrala se je mešana publika: študenti, asistenti, šolarji in delavci. Sledili so z zanimanjem tako branju kot tudi petju in so nastopajoče zagrnili z burnim aplavzom.

Ob vsem pa se moramo vprašati, kako da se okoli desetega oktobra marsikateri gostilničar in še kdo drug naenkrat sklicuje na svoje goste, čeprav bi bili vsi, tako nastopajoči kot tudi publika, njegovi gostje. Imajo morda gostilničarji strah pred nekom? Če je tako, potem je vsako govorjenje o svobodni kulturi prazna slama. No, pa saj tudi občinski očetje v Velikovcu nimajo nič smisla za svobodo kulture in mirno sožitje na Koroškem.

Prodaj Lado, letnik 1976, s pokvarjenim motorjem.
Tel.: 0 42 22/245 113

Pisarniško moč z dobrim znanjem strojepisja obeh jezikov, po možnosti s prakso išče zunanje trgovinsko podjetje v Celovcu. Na upravo pošlji šifro „INT 1510“.

Prodaj Ford Escort 1100, letnik 1976
Tel.: 0 42 22/29 331 - 280 od ponedeljka od petka.

ČESTITAMO

V Mlinčah praznuje te dni Gašpar Smolnik, pd. Urapnikov Hašpar, 85-letnico. Čilemu in veselemu sosedu želi vsa sosesčina veliko zdravja in še mnogo let.

Te dni je slavila svojo 60-letnico Marija Čertov iz Sel. Iskreno čestitamo.

V Banji vasi pri Šentlipšu praznuje svojo 70-letnico Uršula Avguštin. Čestitamo!

V Železni Kapli sta si obljubila večno zvestobo Zofi Kastrun in Rihard Grubelnik. Mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenjski poti!

Na Suhi pri Šmihelu je minulo nedeljo praznovala svojo 55-letnico Milka Blažej. Iskreno čestitamo!

Obiščite

Werner Bergovo galerijo v Pliberku

Odprta bo od 17. 5. do 31. 10. 1981 vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. Obisk galerije je po dogovoru možen tudi izven navedenega časa.

PISMA BRALCEV

Ponesrečena oddaja
Mirka Bogataja

12. 10. 1981 je v vsakodnevni slovenski oddaji urednik Mirko Bogataj v zelo ponesrečeni obliki podal poročilo o oktobrskih praznovanjih tako na nemški kot na slovenski strani. Če pomislimo, da je slovenska oddaja namenjena slovenskemu krogu slušateljev, je bilo skrajno neumestno, da je imenovani urednik sicer prinesel obširno poročilo o heimatdienstovskih manifestacijah in v tem sklopu tudi Wagnerjeve izjave, a se mu ni zdelo potrebno, da bi ob priliki Oktobrskega Tabora pustil zastopnika obeh naših osrednjih organizacij do besede. Toda kaj šele naknadno ravnanje: Mirko Bogataj očitno ni bil zadovoljen z izjavama, ki sta jih podala dr. Grilc in dr. Zwitter, ker se je dan kasneje odpeljal v daljni Bleiberg, kjer je ob priliki zasedanja koroške socialistične stranke povprašal deželnega glavarja, kaj da misli o stališčih, ki sta jih oba naša predsednika zavzela na Oktobrskem Taboru na Radišah. Da bo jasno: Mirko Bogataj prosi Wagnerja za interpretacijo Grilčevega in Zwitterjevega političnega stališča.

In to je potlej vsebina slovenske oddaje. Kot buden Slovenec, kateremu politični razvoj v deželi ni deseta briga, potlej lahko samo še prikažemo Wagnerjevi iznajdljivosti, če ti deželni glavar dene: "... Bei ununterbrochenen Angriffen tut sich das christliche Lager starker hervor, als das andere ..."

Očitno je tej analizi tudi Mirko Bogataj prikimal, kajti v obratnem primeru ne bi bil končal slovensko oddajo s to izjavo.

Vem, da je koroško vprašanje jako zapleteno in bo le stežka kak človek vedel povedati stodoletno uspešen koncept za bodoča politična zadržanja. Vem, da je prav zato zelo potrebno, da imamo v ključnih pozicijah medijske publicistike ljudi, ki se zavedajo težav ustreznega, solidnega poročanja. Sploh pa, če se zavedamo oblasti, ki pripada publicistiki načelno. Pri Slovencih je poleg tega važno, da odgovorni ljudje priznajo posebni pomen posredovanja informacij pripadnikom slovenske skupnosti, ker je v koroškem medijskem življenju za dobronamerna obvestila in prav take poročila, kar se tiče Slovencev, bore malo prostora. Zato je toliko bolj potrebno, da se slovenski publicisti zavzemajo za objektivna in seriozna poročila.

Publicisti pri Našem tedniku, pri Slovenskem vestniku, pri vseh drugih periodičnih glasilih in prav tako pri slovenskem radiu.

Ne zadostuje, da piše Mirko Bogataj idilicne članke v koroški Kleine Zeitung. Ne zadostuje, da veste k desetemu oktobru samo toliko povedati, kar je že znano iz jezikovnega zaklada naših deželnih politikov, če nenehno posiljujejo čisti pojem resnične sprave. Pač pa je potrebno, da kot odgovorni (sebi in drugim) urednik slovenske oddaje deluje venomer v smislu zgodovinske vloge slovenskega radijskega programa: prinašati, obrazložiti, interpretirati novice predvsem od Slovencev za Slovence! Oktobrski Tabor je vsebinsko tako natrpan, da bi nudi snov za več slovenskih oddaj. O učinku, smotru, potrebi, uspehu itd. Oktobrskega Tabora bi kazalo na dolgo in široko poročati.

SPD „Dobrač“ na Brnci

(Odprto pismo vodstvu SPZ)

Načelo SPZ — prav predsednik Valentin Polanšek je to posebej potrdil na zadnjem seminarju SPZ v Podravljah — je, da je kot osrednja kulturna organizacija prisotna povsod. To pa bi moralo — tako mislimo Brnčani — veljati še posebej za naša obrobna področja, kjer se slovenska beseda le s težavo ohranja in so zato potrebni posebni napor za krepitev našega samorastniškega kulturnega ustvarjanja. SPD „Dobrač“ na Brni se trenutno nahaja v fazi obnove in poživitev in predvsem naša mladina se z veliko vnemo in zanimanjem vključuje v prosvetno delovanje.

Ker v teh naših prizadevanjih potrebujemo podporo SPZ, smo ob priliki naše 75. obletnice brnški prosvetarji pričakovali, da se bo predsednik SPZ, kot je to sam obljubil, odzval našemu vabilu in dokumentiral svojo povezanost z društvom, včlanjenim v SPZ, toda tem bolj smo bili razočarani, da tako

predsednika Polanška kot tudi drugih vidnih funkcionarjev SPZ in ZSO ni bilo videti na naši proslavi. Na žalost predsednik SPZ do danes ni videl potrebe, da nam razloži vzrok odsotnosti.

Zato smo s tem večjim zadovoljstvom zabeležili, da so se naše slavnostne prireditve udeležili vidni zastopniki NSKS in KKZ, čeprav naše društvo ni včlanjeno v to osrednjo kulturno organizacijo.

Vprašati se moramo, ali je zadržanje predsednika Polanška le slučajni spodrslijaj ali pa se skriva za tem brezbriznost nekaterih vodilnih funkcionarjev SPZ do kulturnega ustvarjanja krajevnih društev.

Prav gotovo nas ta bridka izkušnja ob zadnji proslavi 75. obletnice našega društva ne bo ovirala, da bi se z še večjo vnemo trudili za uspešen razvoj prosvete v našem kraju. Ostane pa le globoka skrb glede nadaljnje poti SPZ in njene povezanosti s krajevnimi društvi.

Seja KKZ v Pliberku

V torek, 13. oktobra 1981, je odbor Krščanske kulturne zveze imel svojo sejo v prostorih Posojilnice v Pliberku. Na sejo so bili vabljeni tudi zastopniki krajevnih društev iz Pliberka in okolice, ki so vključena v Krščansko kulturno zvezo, in sicer KPD „Drava“ v Žvabeku, MPZ „Podjuna“ v Pliberku, MZ „Kralj Matjaž“ v Libučah ter farna mladina v Vogrčah in Pliberku. Vsi zastopniki (zastopnik FM Pliberk je bil zadržan) so podali tudi kratko poročilo o delovanju in problemih v društvu.

Odbor Krščanske kulturne zveze je med drugim obravnaval tudi vprašanje najema velikovške dvorane. Iz Velikovca so, kakor je zna-

no, dobili negativen odgovor. Odbor je poudaril, da prošnja za najem dvorane nikakor ni bila mišljena kot provokacija — kot so to gotovi krogi trdili — temveč je bila argumentacija edinole ta, da je velikovška dvorana edina v Podjuni, katere oder bi lahko sprejel 400 nastopajočih mladincev oz. otrok.

Nadalje je odbor KKZ govoril še o načrtih za bodočnost kot npr. o sodelovanju s primorskimi Slovenci. Konkretno je bila omenjena tudi osrednja gledališka predstava, ki letos ne bo 8. decembra v Mestnem gledališču v Celovcu kot druga leta, temveč bo 6 predstav trilogije Ivana Mračka „Proces“ v različnih cerkvah južne Koroške.

Kot Slovenca me že zanima, kaj je dejal Wagner v Annabichlu, kaj je dejal ta in oni pri teh in onih proslavah „nemške“ Koroške. Zanima me tudi, kaj misli Wagner o izjavah naših političnih predstavnikov. Čisto odveč pa je, celo nevarno, če se nekdo iz potrebe po osebnem zadoščenju popolnoma udine kultu osebnosti koroških političnih veljakov.

Če smo za spravo (osebno sem prvi, ki jo zagovarjam), potlej zahteva to spoznanje človeško doslednost do izročila in kulture naših prednikov. Dsleden sem med drugim tedaj, če posredujem slovensko besedo svojim otrokom, katerim želim bogastvo materinščine prav tako kot so mi jo moji starši želeli. V tem sklopu naj mi je dovoljeno, da resnično podvomim o Bogatajevi kvalifikaciji nekega dosledno za „slovensko stvar“ angažiranega publicista, če njegovi otroci niti ne znajo slovenščine. Tukaj je morda ključ za bolj diferencirana gledanja na osebo Mirka Bogataja.

r. g. (naslov urenitvu znan)

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Vižar Uštiničev Hanzej

Srečanje koroških vižarjev šteje med najbolj uspešne kulturne prireditve preteklega sezone. Iz vseh krajev so prišli, tako vižarji kot tudi poslušalci, domači kulturniki so storili vse, da je postalo to srečanje že kar ob začetku tako uspešno, da ga bomo šteli že kar kmalu med tki. tradicionalne prireditve Krščanske kulturne zveze. Z Zile se je udeležil tega srečanja med drugimi tudi Hanzej Schnabl, pd. Uštinič v Dulah pri Vratih.

NT: G. Uštinič, ali tudi doma še kaj zapojejo?

Schnabl: V Selah smo nastopili v kvartetu. Doma še dovolj pojemo, predvsem v gostilnah in to tudi po domače.

NT: Celu vrsto starih pesmi znate. Kje ste se jih naučili?

Schnabl: Te pesmi pa imam od mame, ki je vedno zelo rada pela in seveda tudi o svojih „španov“, znancev, ki so pa deloma že umrli. Od teh sem se jih naučil in jih bom skrbno hranil do svoje smrti.

NT: Kako si jih zapomnite?

Schnabl: Začetek vseh teh pesmi sem si zapisal, ostalo mi pa ob petju samo pride. Če smo

potem v gostilni ta pravi „špani“ skupaj, potem „musicbox“ ne sme igrati. Tedaj mi pojemo in mladina nam rada prisluhne. Fejst se ga napijemo, potem pride pesem za drugo.

NT: O čem pejo te pesmi?

Schnabl: O vsem, o ljubezni pa tja do hudih, težkih strani življenja.

NT: Kakšno ste pa peli pod oknom, ko ste hodili „v vas“?

Schnabl: Kar dve mi prideta na misel.

a) Mrzli vetri pihajo, bo hteva zima priti. Dečva, k' nemaš šoceja, boš mogla mraza umreti.

Pr Zile rožce rastejo, poleti in pozimi. Če hočeš rožce trgati, moraš k Zili priti.

b) Kar so me mati navadili, tole navado jaz imam. Oni so publiče ljubili, jaz pa dekleta rad imam.

Ribce po murjuči plavajo, vrbaci pa venjak držo. Mati me k ljubici branijo, jaz pa pustiti k'ne morm.

NT: Mnogo sreče še ob petju domačih pesmi in hvala za pogovor!

FK

Oktobrski Tabor ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

pin. Zbor je zapel šest pesmi in bil deležen močnega aplavza.

Kljub temu, da je letošnji Oktobrski Tabor prej zaključil program kot prejšnja leta, pa je treba povedati, da so organizatorji pripravili tako politično kot tudi kulturno odličan Tabor.

Prav razveseljivo pa je, da se je družabnost razcvetela, kar je nemajhen dejavnik pri uspehu Tabora. Čeprav je bil Tabor organiziran v manjšem okviru, pa je njegova ideja dobila novega zagona in upati je, da bodo drugo leto skupine in umetniki, ki letos niso mogli priti na Tabor, ponovno sodelovali. Tako „Schmetterlinge“ kot Sigi Maron so letos bili zadržani in so poslali telegramska voščila. Telegram pa sta poslala Klub slovenskih študentov na Dunaju in pa Južnotirolski deželni poslanec Sigfried Langer sta prav tako poslala voščila.

Za dvojezičnost in proti „tristrankarskemu paktu“ — dokončni rešitvi slovenskega

vprašanja“ so bile letošnje parole Tabora. Vsi navzoči so dojeli njih smisel in vsebino. Zato ni čudno, če je deželni glavar v Plajberku pri Beljaku zvalil vso krivdo nad zafuranimi političnimi garami treh strank na Slovence. Bodo pač gospodje tri-

strankarji kar sami morali pljuniti v roke in izvleči prevrnjeno vozilo iz blata.

Besede o miru med narodi niso samo propagandni objekt, ampak koroški Slovenci in vse več nemškogovorečih Korošcev hočejo uresničiti besede „mir“, „pravica“, „prijateljstvo“.

Oktobrski Tabor je močno drevo z globokimi koreninami in ga ne podre vihar. Oktobrski Tabor ni prireditev, ki bi bila prikrojena na zaokamenelo preteklost in zašorelo tradicijonarstvo. Če bi bil to, potem ga ni treba. Ker pa to ni, je potreben, čeprav osvožen in neprijubljen. Ampak mimo njega ne more nihče.

Sporočamo, da je na tragičen način umrla v 26. letu starosti, naša dolgoletna sodelavka

Wir haben die traurige Pflicht, den tragischen Tod unserer langjährigen Mitarbeiterin bekannt zu geben. Sie stand im 26. Lebensjahr.

Anna Planinschek

Pridno in vestno sodelavko bomo ohranili v trajnem spominu.

Pliberk, 14. 10. 1981

Poslovodja in delavski svet firme Topsport

Wir werden der braven und pflichtbewußten Mitarbeiterin stets in Ehre gedenken.

Bleiburg, 14. 10. 1981

Die Betriebsleitung und der Betriebsrat der Firma Topsport

Pred nekaj dnevi sem s slastjo pojedel svinjske kotlete in kumarično solato. Zdaj pa me zabolijo žolč, če pojem eno edino zrno suhega grozdja.

Do vsega tega je prišlo zaradi želje, da bi si „okrepil zdravje“.

Drugi dan je prišel k meni prijatelj George. Dejal mi je:

„Bled si. Jej, kolikor je največ mogoče na pol surova jetra, pa boš dobil več krvi!“

„Toda jaz ne prenašam okusa surovih jeter!“

„Potem pa vzemi pilule! Vsaka pilula nadomestuje četrtilogram jeter. Vzeti moraš po štiri pilule pred vsakim obrokom.“

„To je skupno tri kilograme jeter na dan. Ali ni preveč?“

„Morda se motim,“ je odgovoril George: „morda vsaka pilula ne nadomestuje četrtilogram jeter, ampak samo osminko. V tem primeru vzemi po šest pilul.“

„Raje bi pričel s štirimi,“ sem pripomnil.

„Lahko,“ se je ljubeznivo strinjal George.

Naslednjega dne sem srečal Billa in sem mu pripovedoval, da sem pričel uživati jetrne pilule, da bi se okreplil.

„E, vidiš, jaz imam ravno to, kar je tebi potrebno,“ mi je dejal Bill. „Ali se spominjaš na okreplino pijačo ‚Tonic‘, ki jo je jemala moja žena? Pripovedoval sem ti o tem.“

„Da.“

„No, vidiš, tudi jaz sem jo jemal in se nikoli v življenju nisem bolje počutil. Izdelana je po receptu slavnega zdravnika. Prinesel ti jo bom!“

In res mi jo je prinesel.

„V njej je železo, strihnin in arzenik,“ je dejal Bill.

„Imenitno!“

„Kaj pa je s tvojimi lasmi?“

„Kaj pa naj bi bilo z njimi?“

„Saj boš kmalu postal plešast kot jajce.“

„Res je,“ sem pritrdil.

„Ne vznemirjaj se, vse to bom uredil!“ me je prepričeval.

Odšel je in se kmalu vrnil s pločevinasto škatlo za tobak, napolnjeno z nekakšno rumeno mastjo.

„To sem sam pripravil,“ mi je dejal ponosno. „To je mešanica žvepla in posebne zdravilne masti. Prehajala je iz roda v rod.“

„Kaj? Škatla?“

„Ne, mast!“

„Saj tudi tako diši, kakor da je ni uporabljal samo en rod,“ sem dejal.

„Ne oziraj se na to!“ me je miril Bill. „Masiraj z njo glavo trikrat dnevno!“

„Pred jedjo ali po jedi!“

„Po jedi.“

ALLAN MARSHAL:

PRIJATELJI IN MOJE ZDRAVJE

Kmalu me je obiskal Ralph. Povedal sem mu, kako se krepim.

„Nič boljšega ni kot kava z glukozo,“ se je navduševal Ralph. „Pij jo zjutraj in zvečer. Ali piješ oljčno olje?“

„Ne,“ sem priznal.

„Moraš ga piti!“

Popraviti moje zdravstveno stanje ni bilo lahko: pričel sem trpeti za slabo prebavo.

Bilo je nekje na Poljskem. Veliko poslopje, šola, a daleč naokoli ne hiše ne človeka. Bila je huda zima, da ljudje niso pomnili take. Na vse strani so držale globoke, ozke gazi, ki so jih učenci izhodili na poti v šolo in domov.

Da bi prišli o pravem času v šolo, je mnogo otrok že pred dnevom moralo z doma. Vedno pa le niso prišli za časa, posebno ne sedaj, v tej hudi zimi.

Vzdihnil so in vdano šepnili „Prepozno!“, zakaj gospod učitelj je bil strog — pri njem ni pomagalo nobeno opravičilo...

Toda gospod učitelj teh zakasnitvev ni mogel več prenašati. Otrokom je kratko malo razložil, da jih bo, če že nič drugega ne pomaga, prisilil k točnosti. „Kdor bo jutri zamudil, se bo kesal!“ je dejal, otroci pa so trepetali...

Snežni metež je divjal preko pokrajine. To je bil za otroke poleg strahu pred učiteljem drugi vzrok, da so se danes prej odpravili z doma kakor sicer.

Otroci, ki so prihajali s severa in z juga, so bili pred viharjem zavarovani. Njim ni storil nič hudega. Občutili so sicer oster mraz (termometer je kazal trideset stopinj pod ničlo), toda prišli so o pravem času v toplo šolo. Tudi z otroki, ki so prihajali z vzhoda, je še nekako šlo. Vihar, ki je razsajal tudi na vzhodu, jih je gnal naprej. Prišli so premraženi v šolo, toda v toplih prostorih so se stajali kakor kopuče ledu. Zahvaljevali so se Bogu, da niso zamudili.

Drugače pa je bilo z otroki, ki so stanovali na zapadu. Ti so se morali boriti z viharjem. Sneg jim je neslo v obraz in z vso silo so se morali upirati vetru, da so sploh prišli naprej. Toda strah pred učiteljem je bil jačji od prirode...

Tedaj mi je dal George prašek za boljšo prebavo, ki ga je bilo treba popiti pred jedjo, Ralph pa mi je dal prašek, ki ga je treba vzeti po jedi. Tašča mi je priporočila ribje olje in inhaliranje evkaliptusovih hlapov.

Moja prebava pa je postajala vedno slabša.

Prijatelji so sklenili, da moram

Ante Novak:

Prepozno . . .

Učitelj se je odkašljeval in si mel roke. Kako danes vsi točno prihajajo! — „O, tudi temu se boste privadili!“

Z uro v roki je stopal sem in tja. Tik preden je pozvonilo, sta prišla še dva dečka z zapada. Stokaje sta prišla, do smrti izmučena, vsa premočena od potu in iz rdeče podplutih oči so jima v curkih tekle solze od mraza.

„O, kajne, vendar gre!“ se je režal učitelj, medtem ko je šel k vratom, da jih zapahne. „Tako!“ je dejal.

Otroci so vztrepotali in neki deček je dejal:

„Saj Sbiška še ni tu, gospod učitelj!“

„Če zamudi, pa naj zunaj počaka! Premislil si bo za drugič — in bo rajši točno prihajali!“

Sbiško je danes šel uro prej od doma kakor sicer. Tri ure hoda ima do šole, danes pa je s štirimi hotel priti o pravem času.

Borba z neurjem pa je bila težka. Do kolen se je pogrezal v novozapadli sneg, veter ga ni pustil naprej in sneg mu je neslo v obraz.

Hotel se je vrniti domov, toda strah pred učiteljem je bil jačji kakor vse prirodne sile... „Moram! Moram!“ In zagrizel se je v misel: „Dalje, samo dalje! Da le ne pridem prepozno!“

Bila je trda borba. Majhen deček proti visokemu snegu, proti nevihti in tridesetemu stopinjam mraza —

jesti za zajtrk samo suho grozdje in orehe.

Toda s suhim grozdem in orehi si ne bom opomogel!

„To je naravna hrana,“ so me prepričevali prijatelji. „Poglej živali!“

Na nesrečo ni bilo nobene živali v bližini.

Ravnal sem se po nasvetu prijateljev. Moral sem hoditi bolj zgodaj spat, da bi lahko zjutraj opravil vse predpisane procedure. Zato pa zdaj ne morem zaspati.

„Veš,“ sem dejal Georgu, „trpim za nespečnostjo.“

Odvedel me je na stran in mi dal drobne tablete. To so bile najdrobnejše tablete, ki sem jih kdaj koli videl.

„Vzemi po eno pred spanjem. Ampak nikomur ne pripoveduj, da sem ti jih jaz dal. To je prepovedano prodajati,“ je dejal. „Dobavil mi jih je neki bolničar, ki pozna nekega zdravnika. Treba jih je vzeti samo tedaj, kadar res ne moreš zaspati.“

Vzel sem jih v nedeljo zvečer. Ko sem se prebudil — kako dolgo sem spal, sam nisem vedel — je bila hiša polna prijateljev. Ob postelji je stal doktor. Bil je torej popoldne: torej sem se pošteno naspal.

Vsi moji prijatelji so stali okoli postelje gologlavi. Moram reči, da možje, kot so oni, snemajo klobuk samo v izjemnih primerih.

vzpela in se uprla. Strah pred učiteljem ga je minil. Misil je samo na toploto. Z muko je vstal in hotel odpreti vrata. Ni šlo. Roke so bile zmrzle. Zopet je hotel zakričati, pa je le zastokal. Poizkusil je zadnje: zbral je vse moči in se z brado obesil na kljuko in s telesom uprl v vrata. Kljuka se je nagnila, vrata pa se niso vdala. Sedel je na stopnico, ker je bil preveč izčrpan, da bi še lahko stal.

„Najprej se moram odpočiti!“ si je dejal. Toda komaj je sedel, je že zaspal.

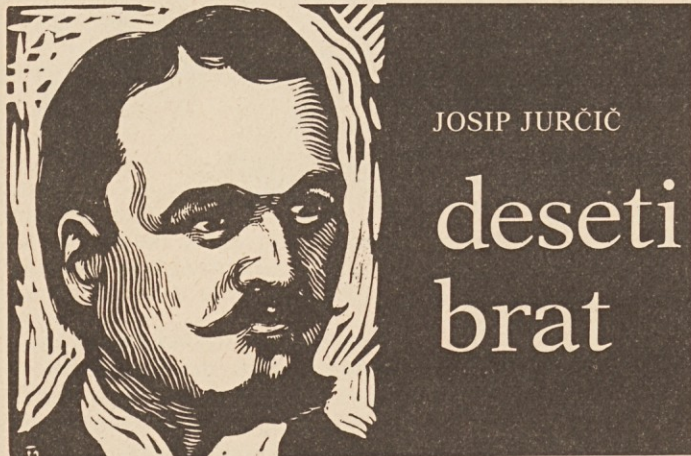
Videl je učitelja, kako se je režal... slišal je zvonove... in potem je videl, kako je učitelj jokal, ko so belo krsto spustili v grob... in zopet so poskakovali krogi in velike črke, ki so se razvrščale v eno edino besedo: „Prepozno!“

Sonce je posijalo v razred in učitelj je napravil odmor. Ko je odprla vrata, je tam na zadnji stopnici sedel Sbiško. Ne da bi se ganil, je sedel tam, ves zasnežen — le rahel nasmeh mu je igral okoli usten. V tem smehljaju ni bilo strahu pred učiteljem — le neizmerna mehkoča. „Oprostim ti!“ je govoril smehljaj...

Učitelju so se v grozi široko odprle oči, zaječal je in obupano zagrabil v lase.

„Prepozno...!“

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglašnega oddelka in uprave 72565. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Hanzi Artač, Obirska 23, 9135 Železna Kapla. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

JOSIP JURČIČ

deseti brat

15.

„Kaj pa, ko bi Francelj denar dobil? Ko bi skupuha plačal?“ vpraša Martinek in oprti čevlje, da bi odšel.

„Kje ga bo dobil? Napósodo, to ni nič. Drugače ko bi mu ti povedal, kje so na sveti večer tolarji cvetli, ha, ha!“

„Kdo ve!“ pravi deseti brat.

„Stoj no, kam pa kolovratiš?“ vpil je čevljar, ali Martinek je bil že duri za seboj zaloputnil in videl ga je, kako je široke stopinje delal čez dvorišče.

„Glej ga, stari!“ šepetala je Krivčevka svojemu

preljubeznivemu, „to je vendar pol čudesa! Nikoli nihče si ne upa k našemu gospodu, ta Martinek je bil pa otodi dober čas gori. Kaj praviš, kaj je to?“ In to čudo kakor tudi Martinkove besede o možitvi njune hčere sta mož in žena v dolgem, zaupljivem pogovoru obravnavala, katerega pa ne ponavljamo bralcu zavoljo njegove dolgosti in navadnosti.

Martinek je, gredé skozi vrt, kjer je Krivčeva Franca v gredi nekaj okopavala, postopil k njej ter rdečeličnemu dekletu nekaj tiho povedal, kar ji je še bolj razvnelo obraz.

„Kaj ti veš!“ dejala je.

„Bodeš že videla! Preden bo pust —“ Martinek ni skončal. Zagledal je nedaleč Marijana, ki je prihajal po stezi. Na očesu se je desetemu bratu videlo, da bi se mu bil rad s pota ognil, pa bilo je že prepozno. Zato je oči v tla pobesil in hitro stopal po potu Marijanu ravno naproti.

Ko sta se srečala, stopil je deseti brat z eno nogo v stran in ni pogledal niti ogovoril Marijana ter hotel dalje.

„Kaj si pa zopet iskal tod okoli?“ vpraša ga Marijan. Deseti brat mu je bil edini človek, ki ga ni mogel videti, dasi sam ni vedel pravzaprav zakaj.

„Tebe že ne, za druge ti pa nič mar!“ odgovori Martinek.

„Bodem videl, če mi nič mar, berač potepilni!“

Martinek ga hudo pogleda, kakor bi ga hotel očesom prebosti. „Berač! Kdaj sem tebe kaj prosil? Boga moli, da ne boš kdaj še večji berač ko jaz. Bog vé, kdo med nama ima zdajle več v rokah, ti ali jaz.“

„Še enkrat naj te vidim, da boš tod lazil, pa ti bom puško stolkel na buči,“ pravi mladenič in za vihti kovano kopito svoje risance.

„Poskusi! Pri Bogu je milost potlej,“ odgovori deseti brat s pomenljivim smehom ter sam med seboj godrnjaje koracá dalje čez polje.

Bodisi da je Marijan Piškav, površno izobražen, s drugimi ljudmi vred veroval, da ima ta Martinek Spak res nekaj čudnega in vražjega na sebi, ali pa da se je v tem hipu vkljub svoji srčnosti in neustrašljivosti res bal tega človeka, ki je bil vsaj njemu nasproti že od vselej potuhnjen in nekako prezirljiv, nekaj ga je pretreslo, kesal se je, da ga ni na miru pustil in šel svojo pot.

Potok, ki teče čez slemeniške travnike in potem dalje mimo Obrhka, izvira v severu komaj dobre pol ure od velike lepe v odstranskem zatišju izpod hriba, preraščenege z brezjem in jelševjem. Ravno mimo skal, z robidovjem prepletenih, izpod katerih se tiho kaplja za kapljo pririne in potem v ozki stružici z lahnim šumom ena drugo dalje in dalje podi: tam mimo skal drži malo uhojena pot, kravji stezi podobna čez hribe. Hodijo tod Obrščanje in drugi iz

od petka, 16. oktobra 1981

do četrtega, 22. oktobra 1981

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

PETEK, 16. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Stan in Oliver — 11.45 Čudeži sveta — 12.15 Gora herojev ali druga grobnica kapucinov — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Tom Sawyer in Huckleberry Finn — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 20.15 XY-nerašeno — 21.15 Modna revija — 21.20 Žabje perspektive — 22.20 Nočni studio — 23.20 Poročila.

SOBOTA, 17. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Koncert za violoncello — 11.25 Nočni studio (pon.) — 12.30 Zapoj z nami — 13.00 Poročila — 14.10 Waterloo bridge — 16.00 Iz parlamenta — 17.00 Športni abc — 17.30 Morski roparji na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Glasba je adut — 22.00 Šport — 22.20 George Shearing — 22.40 Rok-festival.

NEDELJA, 18. oktobra: 11.00 Ura tiska — 12.00 Izobraževanje v podjetju — 15.20 Sled antilope — 16.50 Ena, dva ali tri — 17.35 Risanka — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Baal — 23.05 Poročila.

PONEDELJEK, 19. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v Ionec — 10.00 Šolska TV — 10.30 Na čelu Apačev — 11.50 Risanka — 12.00 Iz parlamenta — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lesi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Fauna iberica — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Prizorišče New York — 21.50 Večerni šport — 22.20 Poročila.

TOREK, 20. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Sled antilope (pon.) — 11.55 Velika molitev — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi veselje mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Leteči čoln 121 SP — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Teleobjektiv — 21.00 Ljudje kot ti in jaz — 22.00 Videoteka — 23.30 Poročila.

SREDA, 21. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi veselje mora biti — 9.35

Francoščina — 10.05 Šolska TV — 10.35 Vse zlato zemlje — 12.00 Možje brez živcev — 12.15 Teleobjektiv (pon.) — 13.00 Poročila — 17.00 Lutkovna igra — 17.30 Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Smeh po receptu — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Srčen pobalin — 21.55 Slike v ogledalu — 22.10 Poročila.

ČETRTEK, 22. oktobra: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Bluff — 12.15 Waltonovi — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marko — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim za mizo — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Družinski svet — 21.15 Žensko ime upora — 22.25 Večerni šport — 23.45 Poročila.

2

PETEK, 16. oktobra: 17.30 Izobrazba v podjetju — 18.00 Galerija — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Ludwig Boltzmann — 21.15 Modna revija — 21.20 Politika ob petkih — 22.20 Na čelu Apačev — 23.40 Ljudje in demoni — 0.00 Poročila.

SOBOTA, 17. oktobra: Ljuba družina — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Šport — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Slučaj za ljudskega odvetnika? — 20.15 Maurizius — 21.45 Vprašanja kristjana — 21.50 Uspavanka za mrtvega — 23.55 Cruise — 0.05 Poročila.

NEDELJA, 18. oktobra: 10.00 Arthur Schnitzler — novitete — 17.00 Zlato —

RADIO CELOVEC
SLOVENSKE ODDAJE
Petek, 16. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

Sobota, 17. oktobra:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 18. oktobra:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 19. oktobra:

09.00—09.15 R. Vouk: „Glavno me-

17.45 Beach boys — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Kraj storitve — 21.35 Rold Dahl — 22.00 Šport — 22.15 Chicago 1930 — 23.00 Hat — 23.20 Poročila.

PONEDELJEK, 19. oktobra: 18.00 Znanje danes — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dalas — 21.05 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Mumija — 0.00 Poročila.

TOREK, 20. oktobra: 17.45 Šolska TV — 18.00 Orientacija — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Prepoznate melodijo — 21.03 Apropos film — 21.50 Deset pred deseto — 22.05 Ob robu Frankfurta — 23.25 Poročila.

SREDA, 21. oktobra: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura ob ponedeljkih — 21.05 Dili — ljubezenska zgodba — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Mahler — 0.15 Poročila.

ČETRTEK, 22. oktobra: 17.45 Šolska TV — 18.00 Na poti po Avstriji — 18.00 Bonanza — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Glasbeni večer — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Club 2.

1

PETEK, 16. oktobra: 8.50 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.25 Nogomet: Jugoslavija: Italija — 16.15 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.20 Čebelko Hlaček — 17.45 Srečanje okteta 81 — 18.20 Obzornik — 18.30 Jezik v javni rabi — 18.40 Sodobna medicina — 18.55 Ne prezrite — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 19.55

sto Koroške“ (rad. šolska oddaja za šolarje od 3.—8. šolske stopnje).
14.10—15.00 Koroški obzornik — Da jih ne poxabimo.

Torek, 20. oktobra:

09.30—10.00 Lepa je jesen (jesen v narodni pesmi in narodnoxabavni glasbi).

14.10—15.00 Koroški obzornik — Rdeče, rumeno, xeleno. — Popevke.

Sreda, 21. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Mali recital. — Literarna oddaja.

Četrtek, 22. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magazin.

Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Izsiljevanje na Atlantiku — 21.40 Propagandna oddaja — 21.45 V znamenju — 22.00 Nočni kino: Vrnitev domov.

SOBOTA, 17. oktobra: 8.00 Poročila — 8.05 Glasba za cibane — 8.25 Beli delfin — 8.40 Divja leta — 9.10 Ko utihne šolski zvonec — 9.40 Dokumentarna oddaja — 10.10 Pravila šaha — 10.30 Župan v Casterbridgeu — 11.25 Ljudje in zemlja — 12.25 Poročila — 15.50 Nogomet: Jugoslavija: Italija — 17.40 Potovanje Charlesa Darwina — 18.50 Naš kraj — 19.05 Zlata ptica — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Camelot — 22.50 Modni utrinki — 22.55 TV kašipot — 23.15 Poročila.

NEDELJA, 18. oktobra: 9.30 Poročila — 9.35 Živ žav — 10.25 Ljubezen po kmečko — 11.10 TV kašipot — 11.30 Domači ansambli — 12.00 Risanke — 12.15 Kmetijska oddaja — 13.15 Jugoslavija, dober dan — 15.15 Poročila — 15.20 Krvava bajka — 16.40 Rokomet: Jugoslavija: Zrn — 18.10 Sestanek v nebotičniku — 19.10 Risanka — 19.22 TV in radio nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Sedem sekretarjev Skoja — 20.55 Propagandna oddaja — 21.00 V znamenju — 21.30 Športni pregled.

PONEDELJEK, 19. oktobra: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.30 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 Ciciban, dober dan — 17.35 Nobelovci: Kipling — 18.05 Jedrska revolucija — 18.35 Obzornik — 18.45 Zdravo, mladi — 19.15 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Obisk — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Kulturne diagonale — 21.45 V znamenju.

TOREK, 20. oktobra: 9.00 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 15.40 Šolska TV — 17.10 Poročila — 17.15 Lolek in Bolek — 17.25 Števerjan 81 — 18.00 Pisani svet — 18.30 Obzornik — 18.40 Napad na Lož — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Odprto za ustvarjalnost — 20.50 Propagandna oddaja — 20.55 Voltaire — ta vražji človek — 21.55 V znamenju — 22.10 Za lahko noč z Martialom Solalom.

SREDA, 21. oktobra: 9.00 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 10.55 Velika šolska ura — 17.25 Poročila — 17.30 Circus — 17.55 Romantika proti klasicizmu — 18.25 Obzornik — 18.40 Balet za vsakogar — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna.

ČETRTEK, 22. oktobra: 8.55 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 16.05 Šolska TV — 17.35 Poročila — 17.40 Divja leta — 18.00 Mozaik kratkega filma — 18.30 Obzornik — 18.40 Po sledeh napredka — 19.10 Risanka — 19.24 TV in radio nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Bobu bob — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 Pirsanski glasbeni večeri — 22.55 V znamenju.

2

PETEK, 16. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Plavica — 18.15 Mladinski ekran — 18.45 Godba brez not: Codona II — 19.30 TVD — 20.00 Družina in družba — 20.45 Zagrebška panorama — 21.10 Narodna glasba — 21.40 — Predstavljamo vam ...

SOBOTA, 17. oktobra: 17.15 Narodna glasba — 17.45 Glasbeni album — 18.00 Resna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Gore sveta — 21.00 Poročila — 21.10 Feljton — 21.40 Športna sobota — 22.00 Bemus 81.

NEDELJA, 18. oktobra: 16.00 Nedeljsko popoldne — 17.30 Mož, ki ga je težko ubiti — 19.00 Risanke — 19.30 TVD — 20.00 Večer z ... — 21.00 Večera, danes, jutri — 21.25 „Čovjek bez kafiča“.

PONEDELJEK, 19. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Pot okoli cveta — 18.00 Miti in legende — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena medigra — 18.50 Športna oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Zagrebška panorama — 21.10 Iz sporeda TV Novi sad — 21.45 Skag.

TOREK, 20. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Palčki nimajo pojma — 18.15 Odprta knjiga — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Potovanje skozi čas — 20.30 Pesmi o Beogradu — 21.30 Zagrebška panorama — 21.55 Dokumentarna oddaja.

SREDA, 21. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Neven — 18.15 Reportaža — 18.45 Amaterski studio — 19.30 TVD — 20.00 Športna sreda — 22.00 TVD — 22.15 Pop Polygon.

ČETRTEK, 22. oktobra: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Babičin vnuč — 18.15 Znanost — 18.45 Evrogol — 19.30 TVD — 20.00 Teleskopija — 21.00 Po izbiri — 22.30 24 ur.

obljiza malokdaj. Le kadar se kak gospodar napoti peš v daljni semenj po voli in hoče najbližjo pot čez hribe ubrati, krene je tod tja. Skoro nikoli pa nobe nenu na misel ne pride, da bi ponoči sam šel mimo samotnega znamenja, vegastega križa in „grmade“, ki že od nekdanj tu stoji in je zaradi pravljice in raznih ostrašljivih reči, katere je ta in oni tu videti hotel, med narodom na slabem glasu. Bil je namreč na tem mestu pred več in več leti neki kramar ubit. Ker je pa nesrečni mož moral imeti kakove grehe nad seboj in neznan tolovaj ni za maše dal, strašil je ubiti kramar nekatero mesečno in temno noč po brezju in celo doli na travniku je včasih kdo mislil videti dolgo, črno podobo s krošnjo in podkovano gorjačo stati med vrbovimi grmi.

V tem glasovitem kotu tedaj bi bil tistega večera človek videl desetega brata, kako je, pod robidovim grmom čepel, s klinom jamo v zemljo kopal. Mesec se je bil ravo prikazal izza vzhodnih hribov in obseval samotnega človeka pri njegovem neznanskem delu tik lesenega križa.

Bilo je mrzlo. Martinku so se tresla kolena in večkrat je prenehal, odložil svojo nespretno leseno kopačo in si mel roke, da bi prste ugrel.

„Vrag! Dve pedi globoko, zadosti je, kaj bi zmrzoval!“ zagodrnja kopač, izvleče iz nedrja vrečico, odvozlá motvoz, vzame nekajdenarja ven, drugo pa vrže v izkopano kotanjo.

„To bo zaklad!“ pravi in se zasmije tako na glas, da se lastnega jeka ustraši. Vstane in gleda okoli. Le vodica je lahko šumela pod njim in razen njega, drevja in na pol podrte podobe križanega Zveličarja ni bilo čuti in videti ni živega ni mrtvega. Kotanja je bila kmalu zasuta. Vrh prsti položi Martinek travnato ježo in potem zagrne mesto z odrasleki robidovega grma.

„Ná, leži do jutri večer, da te s Krjavljem in Franceljnom za doto vzdignemo, in, če ima škrat toliko moči, da bo cvenk in ženka v žeblje ali oglje spremenil, naj bo, to veselje mu že privoščim.“

Potem nasadi svoj veliki klobuk na glavo in obuže čevlje. Ko gre mimo križa, ustavi se in reče: „O moj Bog, ne bodi mi hud, kadar bom na sodni dan stal pred teboj, ne bodi mi tačas tako malo milostljiv, da bi me na levo posadil zavoljo tega, da sem norije uganjal po tvoji zemlji! Saj si mi dal s pametjo tudi neumnost, saj si vedel, kakov bom in kako se mi bo godilo, preden si me ustvaril. — To se vé, morda mi boš kdaj dejal: če si hotel dobro storiti, zakaj si pri tem ljudi zapeljeval, da so v vraže verovali. Jaz vem, da je ta bosa, ali ravnam se kolikor toliko po tvoji besedi, ki si dejal: kar desnica dobrega stori, naj levica ne zna. Ljudje ne smejo vedeti, da bi jaz lahko kaj imel; v grob bom s seboj nesel, kar vem in imam. To pa drugače ni mogoče. — Morda ni prav, da ga imam v strahu, ki bi mu imel vsaj zato zahva-

liti se, da sem na svetu. Tudi morda ni tebi po volji, da tako živim, da ti kazen iz rok jemljem, pa — jaz ne vem, če morem drugače. Daj mi še nekaj časa tavati po zemlji in s tvojo pomočjo še pokoro storiti, da me vzameš v nebesa k materi. In morda bo še on, ki ga večkrat spominjam, kaj ima na vesti, napravil toliko kesanja in pokore, da mu bo tvoj sveti vratar odslonil vhodnišče v raj in se tam sprijaznila.“

Po tej izvorni molitvi se Martinek počasi pomika ob potoku proti vasi. Ob dolenjem potoku so neki vaški tihotapci rake lovili. Ko jih Martinek zagleda, mahne jo proti njim in se že od daleč oglasi s svojim hreščočim glasom, pevaje znano pesem:

Na mrzlem studenčku je tiho jokala
je deklica prala, jokala, jokala
je prala, je prala je reva grenko!

SEDMO POGlavJE

Kvasovo pismo prijatelju Ferdinandu Bojanu:
Če ti šele zdaj, šele po več mesecih obljubo spomnjam, vem, da si prepričan, da je bilo kaj posebne-ga. kar me je oviralo, da ti nisem bil mož beseda.

(Dalje)

Izšla je nova številka „Die Brücke“

„Demokracija in toleranca sta med seboj trdno povezani. Ni si mogoče zamisliti demokracije, ako se ne spoštuje mnenje, življenje in svetovni nazor drugega. Samo demokracija daje človeku pravico, da se lahko v političnih vprašanjih zmoti in nato, ko dobi globlji vpogled, lahko svojo zmotu popravi...“ tako piše zvezni kancler dr. Bruno Kreisky v novi številki „Die Brücke“.

Lok aktualnih prispevkov o 200-letnici tolerančnega patenta zaključujeta superintendant Paul Pelar in intervju s škofom dr. Jožefom Köstnerjem.

Dr. Trude Polley je pripravila prispevek o pred kratkim umrlem umetniku Wernerju Bergu.

Mnogo prostora pa je v novi številki časopisa posvečenega slovenskim pisateljem, pesnikom in umetnikom. Peter Handke je prav v ta namen prevedel nekaj Lipuševih pesmi v nemščino. Peter Kersche je prevedel Florijana Lipuša novi roman „Pevci in pogrebci“. Janko Ferik predstavlja svoj roman „Der verurteilte Kläger“ ter nekaj pesmi, ki jih je sam prevedel. Prav tako so svoja dela prevedli sami Andrej Kokot, Rudi Vouk ter pisatelj Valentin Polanšek. Pesmi Milke Hartmanove je prevedel Peter Kersche. Marica Kulnik, ki je izdala otroško knjigo, za katero je prejela nagrado, je dala na razpolago prispevek za mladinsko knjigo, ki bo izšla na Dunaju. Janko Messner je zastopan s svojo nemško satiro „Die

Nougatbombe“. Za ilustracijo literarnega dela časopisa so poskrbeli Hans Langitz, Gustav Januš, Jože Boschitz ter Karl Vouk.

Thomas Bernhard v obrokih

Avstrijski pisatelj Thomas Bernhard, v zadnjem času bolj znan pod naslovom „zasramovalec zveznega kanclerja“, objavlja svoje življenje v obrokih. „Avtobiografija v dozah“ tako rekoč. Doslej je izdala salzburška založba Residenz Verlag štiri knjige Bernhardovih spominov na mlada leta. Ko je bralec končal z zadnjo, četrto knjigo „Die Kälte. Eine Isolation“ je Thomas Bernhard star celih devetnajst let.

V tej knjigi opisuje Unterganghofer (tako ga imenujejo nekateri kolegi) svoje življenje, ki ga je preživel v bolnicah in v „Grafenhof“, v „dependansi pekla“, kjer naj bi ozdravljali pljučne bolezni. V družbi, ki ga ne opogumi ravno v veselju do življenja, si mladi smrtni kandidat priseže, da bo preživel.

Knjiga je obenem opis bolezni in opis življenja: beremo o pljučni bolezni, o njegovem očetju, ki „pobegne“, o Bernhardovih poskusih, da bi postal pevec in o nezmožnosti zdravnikov.

„Die Kälte“ je najboljša knjiga, ki sem jo v zadnjem času bral in gotovo ena najboljših, ki je bila v zadnjih letih napisana.

(Thomas Bernhard: Die Kälte. Eine Isolation; Residenz Verlag, Salzburg; 151 strani; šil. 168.—)

Janko Ferik

V prostorih otroškega vrtca „Naš otrok“, 10. Oktoberstr. 25 v Celovcu, je ob četrkih od 16.00 do 18.00 ure spet

SLOVENSKI POUK

za šoloobvezne otroke od 1. do 4. razreda ljudske šole.

Pouk vodita v dveh skupinah učiteljica Rezika Iskra in Danilo Prušnik.

Pouk obiskuje sedaj nad 20 šolarjev, lahko pa sprejmemo še več otrok.

Otroke, ki radi pojejo, vabimo, da obiskujejo

ZBOROVSKO PETJE,

ki ga vodi gospa Lenčka Kupper vsak četrtek, od 15.30 do 16.00 ure prav tako v prostorih vrtca.

Društvo „Naš otrok“

ŠPORT

SAK premagal moštvo iz Brež!

Slovenski atletski klub je imel minulo nedeljo v gosteh enajsterico iz Brež. SAK-ov nasprotnik je dalj časa zasedal 1. mesto na lestvici. Že dopoldan je moštvo iz Dobrle vasi premagalo Velikovec visoko, s 4:1. Seveda so Dobrolčani želeli SAK-u zmago, saj bi s tem prevzeli prav oni vodstvo. Slovenski nogometaši pa so neglede na želje in voščila drugih morali doseči vsaj eno točko. Igralci pa so bili prepričani, da bodo tokrat po 90. minutah kot zmagovalci zapustili Košatovo igrišče. Močna volja in konsekvantna igra — in SAK je dosegel tisto, kar je želel. Nad 500 gledalcev, predvsem navijači slovenskega moštva, je videlo napeto in dobro tekmo obeh moštev.

Tekma se je pričela za SAK, kot bi se bolje ne mogla. Že po osmih minutah je slovenska enajsterica vodila 1:0. Srednji napadalec Hobel je premagal nasprotnikovega vratarja. Obrambni igralec Drnovšek je odlično dirigiral SAK-ovo obrambo, tako, da so imeli nasprotnikovi napadalci velike težave, preden so prišli v bližino Ahlinovih vrat. Gostje so polagoma „preboleli“ zgodnji zadek SAK-a in so postajali vedno

nevarnejši. In že je zastala številnim navijačem slovenskega moštva sapa. Nasprotni napadalec je stal sam pred vrati tokrat odlično razpoloženega Ahlina, toda eden od obrambnih igralcev slovenskega moštva je izbil žogo v zadnjem trenutku. Sledile so lepe akcije na obeh straneh, deset minut pred koncem prvega polčasa pa je za SAK prišla „hladna prha“. Po napaki SAK-ove enajsterice, so gostje rezultat izenačili. S to „hladno prho“ pa se je spremenilo tudi vreme, začelo je močno deževati. Do polčasa je ostal rezultat nespremenjen.

V drugem polčasu je poškodovanega Zablatnika zamenjal Stanko Gregorič. SAK je pričel drugi polčas z močnim pritiskom na nasprotnikova vrata. Nasprotnik je na vsak način hotel braniti neodločen rezultat.

snopi, sodnik je popolnoma izgubil pregled. Vedel je, da je zamudil čas, ko bi tekmo lahko še pomiril. Ko je Luschnig napravil prekršek, je tudi njemu pokazal rdeči karton, izključitev ni bila popolnoma upravičena. Torej je tekmo nadaljevalo le še 20 igralcev. Nekaj minut navrh pa je sodnik Trinker poslal tretjega igralca predčasno v kabino: Marjan Velik je porinil nasprotnega igralca, ta se je teatralično vrgel na tla — rdeči karton. To pa je bil pravzaprav šele povod, da si je nasprotnik dovolil odselj vse, kar je hotel.

V zadnjih petnajstih minutah pa je tekma postala pravi „kriminal“.

SAK-ovi igralci so se borili, kot še verjetno nikoli, saj so morali igrati z enim igralcem manj, kot nasprotnik. Nekaj lepih možnosti za zadetek so imeli tudi gostje, toda odlično razpoloženi vratar Ahlin je preprečil najhujše, enkrat je rešila slovensko moštvo pred zadetkom prečka. V zadnjih minutah je SAK dal od sebe vse, nasprotnik je le s težavo odbijal napa-

Janez Drnovšek je bil na nedeljskem nogometnem srečanju „steber“ SAK-ove obrambe.

Igra je postala zelo trda, nešportna.

Nelepe in nešportne akcije nasprotnega moštva so se ponavljale, kar je sodnik Trinker „zamudil“. Izključil je prvega igralca, kapetana Brež šele, ko je bilo že prepozno. Omenjeni igralec je s pestjo udaril obrambnega igralca SAK-a.

S tem prekrškom pa se je tekma še bolj poostrila. V tej situaciji, ko so imeli slovenski nogometaši igralca več, so močno pritiskali na nasprotnikova vrata, toda zadetka sprva ni bilo. Lepe akcije napadalcev so nasprotni igralci „zastavljali“ s prekrški, ki jih sicer na nogometnem igrišču ni zlahka videti. Igralci SAK-a so padali kot

de. Šest minut pred koncem je Polanšek prodril v nasprotnikov kazenski prostor, toda obrambni igralec ga je „vrgel“ na tla, enajstmetrovka. Kot na vseh dosedanjih tekmah, se je tudi tokrat Drnovšek pripravil za strel... Igralci in navijači so s strahom in upanjem čakali na žvižg sodnika. Drnovšek je spet dokazal, da ima „železne“ živce in premišljeno obesil žogo v mrežo nasprotnikovega vratarja. Nepopisano je bilo veselje na in ob igrišču; SAK si je s to zmago zasigural tretje mesto.

Postava: Ahlin, Kreutz I., Perč, Woschitz, Drnovšek, Babšek, Zablatnik (Gregorič, Kreutz II), Luschnig, Velik, Polanšek, Hobel.

Moštvo pod 23 igralo neodločeno

Tudi proti tretjevrščnemu moštvu na lestvici je SAK ostal že četrto tekmo zapovrstjo neporažen. Proti moštvo iz Brež so nogometaši SAK-a igrali spet dokaj dobro, a kljub temu bili v prvem polčasu 0:1 v zaostanku. V drugem polčasu je Schnabl iz kratke distance izenačil.

Nato so imeli še nekaj dobrih priložnosti (Pandel, Wieser), ki jih pa niso mogli izkoristiti. Igra se je končala neodločeno 1:1. Verjetno je moštvo prebrodilo krizo in upamo, da bo šlo po dobro začetni poti naprej.

Postava: Malle, Waldhauser, Pandel, Wieser F., Butej, Schnabl, Kreutz L. (Fera), Wieser

Selani premagali Vovbre

Selsko nogometno moštvo je minulo nedeljo igralo na domačem igrišču proti enajsterici iz Vovbr. Poprej in med tekmo je močno deževalo, tako, da je bil teren težak. Zato se je tekma šele razvila, ko so se igralci navadili na teren.

Igralci izpod Košute so imeli v prvem polčasu lahko terensko premoč, toda lepih možnosti za zadetek pravzaprav ni bilo veliko. Kljub temu so Selani že v 15. minuti prvič zadeli v „črno“. Nanti Travnik si je izboril žogo, po napaki nasprotnikove obrambe pa je premagal vratarja. Nekaj minut kasneje je Flori Jug zatresel nasprotnikovo mrežo, toda sodnik je videl enega od domačega moštva v off-side poziciji in je zadetek razveljavil. Tako se je prvi polčas po razmeroma slabi predstavi končal 1:0 za domačine.

Takoj v začetku prvega polčasa pa so gostje po napaki selskega vratarja rezultat izenačili. Zdravku Oražaju pa je že v protinapadu uspel odločilni gol, Selani so vodili 2:1. Sledile so lepe in premišljene akcije. Po lepi kombinaciji je Nanti Olip poskrbel za tretji gol. Po zadetku je domače moštvo popolnoma prevzelo iniciativo, bilo je le še vprašanje, kdaj bodo dosegli naslednji zadetek. F. Dovjak je preigral celotno obrambo in streljal na nasprotnikova vrata, tako, da je eden od njih ubranil žogo le še z roko, toda iz nerazumljivih vzrokov je ostala piščal sodnika nema. Selska enajsterica je torej vodila 3:1, odslej se igralci niso trudili preveč, popustili so, nasprotnik pa je nazbranstvo selskega moštva izrabil in rezultat skrajšal na

M., Ojster, Wakounig (Rast), Kumer.

Prva zmaga mladincev

Končno so tudi mladinci slavili svojo prvo zmago. Premagali so moštvo iz Borovelj 2:1. Prvi gol za SAK je dal J. Gregorič. Nasprotniku je sicer uspelo izenačiti, toda kratko pred koncem je Sternu uspel zmagoviti gol.

Šolarji poraženi

Šolarji SAK-a so to kolo zgubili tekmo proti sovrstnikom iz Borovelj visoko s 0:4. Verjetno so bili mladi nogometaši le še preveč utrujeni od sobotnega nočnega filma, kajti večina moštva je bila že pred tekmo utrujena.

3:2. Nekaj minut navrh pa je sodnik končal srečanje.

Popolnoma spremenjeni napad Selanov — F. Dovjak, Jug, Travnik — se bo gotovo obnesel. Trenutno še manjka uspešen zaključek akcije, gotovo pa se bo ta trojica kmalu vigrala in bo morda poskrbela za nov „veter“ v Selski enajsterici. Moštvo iz Vovbr sodi gotovo med slabša moštva v skupini, zato je tudi rezultat nedeljske tekme bolj „boren“. V nogometu pa so konec koncev važne le točke in te so Selani v nedeljo dosegli.

1. Dobrla vas	10	5	2	2	21	10	14
2. Breže	10	6	1	3	19	9	13
3. SAK	11	4	5	2	19	18	13
4. Mostič	10	5	2	3	16	11	12
5. Treibach	10	5	1	4	18	15	11
6. Sinča vas	11	3	5	3	9	12	11
7. Šmilhe	10	3	3	4	17	17	9
8. ASV	10	3	3	4	17	19	9
9. KAC	10	4	1	5	15	20	9
10. Kotmara vas	10	3	3	4	15	21	9
11. Grabštanj	10	2	4	4	11	17	8
12. Žrelec	10	2	3	5	11	14	7
13. Velikovec	10	2	3	5	16	21	7

Tekme SAK na igrišču v Kotmari vasi

v nedeljo, 18. 10. 1981
ob 13. uri Kotmara vas pod
23 — SAK pod 23
ob 15. uri
Kotmara vas I — SAK I
ob 14. uri
Podkmos šol. — SAK šol.

Tekme DSG Sele na domačem igrišču

v nedeljo, 18. 10. 1981
ob 13. uri Sele pod 23 —
Žvabek pod 23
ob 14.45 Sele I — Žvabek I